

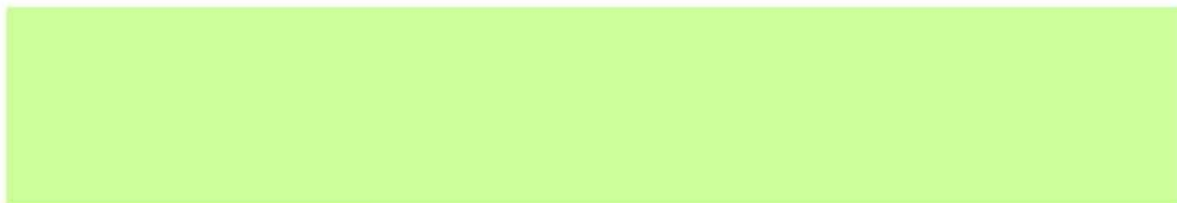
Jørgen Rene Hummelrose
Sevelvej 76
7830 Vinderup

Dato: 05-11-2014
Sagsnr.: 09.17.18-P19-15-14
Henv. til: Ole Lousdal
Natur og Miljø
Direkte tf.: 96 11 7826
Afdeling tf.: 96 11 75 57
naturogmiljo@holstebro.dk
www.holstebro.dk

Tillæg nr. 2 til § 12 MILJØGODKENDELSE

af kvægbruget **Øster Skovlund**

Sevelvej 76, 7830 Vinderup
Beliggende på matr. nr. 2a m.fl. Bulig, Sahl

MILJØGODKENDELSE MEDDELT I HENHOLD TIL LOV NR. 1486 AF 4. DECEMBER 2009 OM MILJØGODKENDELSE M.V. AF HUSDYRBRUG.

Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	4
IKKE TEKNISK RESUMÉ	5
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	7
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	8
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	8
<i>Landskabelige og kulturhistoriske forhold</i>	8
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	8
<i>Stalde</i>	9
<i>Døde dyr</i>	9
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	10
<i>Håndtering af gylle og afgasset biomasse</i>	10
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	10
<i>Lugt</i>	10
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	10
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	10
<i>Sædskeer og efterafgrøder</i>	10
<i>Forebyggelse af forurening af vandmiljøet</i>	10
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	12
KLAGEVEJLEDNING	12
OFFENTLIGGØRELSE	12
RETSBESKYTTELSE	13
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	15
GENERELLE FORHOLD	15
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	15
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	16
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder</i>	17
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	18
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	18
<i>Stalde</i>	18
<i>Valg af BAT-teknologi i staldanlæg</i>	19
<i>BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak</i>	20
<i>Døde dyr</i>	20
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	20
<i>Håndtering af gylle</i>	22
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning</i>	22
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	22
<i>Ammoniak</i>	22
<i>Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning</i>	24
<i>Lugt</i>	25
<i>Transport</i>	26
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	27
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	27
<i>Udskiftning af udbringningsarealer</i>	30
<i>Sædskeer og efterafgrøder</i>	30
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	30

<i>Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer</i>	33
<i>Grundvand</i>	33
<i>Bilag IV-arter</i>	33
<i>Generelle betragtninger for Natura 2000-områder</i>	34
<i>Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer</i>	35
<i>Nitratudvaskning i det ansøgte projekt</i>	35
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)</i>	37
<i>Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt</i>	38
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område</i>	44
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	45
BILAG	46
BILAG 1 – SITUATIONSPLAN	46
BILAG 2 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING ANLÆG	47
BILAG 3 – GYLLETRANSPORTRUTER	48
BILAG 4 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG	49
BILAG 5 – OVERSIGTKORT OVER UDSPREDNINGSAREALERNE	50
BILAG 5 – AREALER DEL 1/9	51
BILAG 5 – AREALER DEL 2/9	52
BILAG 5 – AREALER DEL 3/9	53
BILAG 5 – AREALER DEL 4/9	54
BILAG 5 – AREALER DEL 5/9	55
BILAG 5 – AREALER DEL 6/9	56
BILAG 5 – AREALER DEL 7/9	57
BILAG 5 – AREALER DEL 8/9	58
BILAG 5 – AREALER DEL 9/9	59
BILAG 6 – JORDBUNDSTYPER	60
BILAG 7 – DETAILAFVANDINGSFORHOLD	61
BILAG 8 – RISIKOOMRÅDER FOR FOSFORUDVASKNING (OKKERKLASSER)	62
BILAG 9 – RISIKOOMRÅDER FOR NITRATUDVASKNING (NITRATKLASSE)	63
BILAG 10 – NATUROMRÅDER I FORHOLD TIL UDSPREDNINGSAREALER	64
BILAG 11 – LANDSKABS- OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING UDSPREDNINGSAREALER.....	65
BILAG 12 – ANSØGT NY UDKØRSELSVEJ (BEHANDLES AF VEJMYNDIGHEDEN)	66
APPENDIKS 1 - NATURA 2000-VANDOPLAND NISSUM FJORD - STATUS FOR UDPEGNINGSGRUNDLAG SAMT FORUDSÆTNINGER FOR ANVENDELSE AF HUSDYRLOVENS BESKYTTELSNIVEAU.....	67
APPENDIKS 2 - NATURA 2000-VANDOPLAND VENØ SUND - STATUS FOR UDPEGNINGSGRUNDLAG SAMT FORUDSÆTNINGER FOR ANVENDELSE AF HUSDYRLOVENS BESKYTTELSNIVEAU.....	72
APPENDIKS 3 - NATURA 2000-VANDOPLAND SKIVE FJORD, LOVNS- SAMT RISEGÅRDE BREDNING - STATUS FOR UDPEGNINGSGRUNDLAG SAMT FORUDSÆTNINGER FOR ANVENDELSE AF HUSDYRLOVENS BESKYTTELSNIVEAU.	77

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	05-11-2014
Godkendelse hjemmel, lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.	§ 12 (> 250 DE)
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	JØRGEN RENE HUMMELMOSE
CVR-nr. / P-nr.	19157687 / 1003702843
Husdyrbrugets adresse	Sevelvej 76, 7830 Vinderup
Husdyrbrugets telefonnumre	97441602 / 22568831
Husdyrbrugets kontaktperson	Jørgen Rene Hummelmoose
Husdyrbrugets e-mail:	humle.jr@teliamail.dk
Matrikel	2a m.fl. Bulig, Sahl
CHR	57143
(i)-mærket, bek. 486 af 25. maj 2012 om godkendelse af listevirksomhed	Ja
Byggetilladelse	Såfremt dit projekt omfatter udvidelser i form af byggeri ombygning eller lignende, skal der forinden søges om byggetilladelse hos Holstebro Kommune, Byggeri og Ejendomme.
Ejendomsnr.	6610185729
Husdyrgodkendelsesskema nummer	62389
Husdyrbrugets konsulent	Karen V. Thomasen, Heden og Fjorden, e-mail: kv@hflc.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 02-04-2014 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Sevelvej 76, 7830 Vinderup i form af tillæg til eksisterende miljøgodkendelse af 07-09-2010. Der er tidligere den 07-12-2011 meddelt tillæg til eksisterende miljøgodkendelse. Husdyrbruget er både før og efter udvidelsen større end 250 dyreenheder (DE) og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹.

Da der er tale om et tillæg (nr. 2) til eksisterende miljøgodkendelse har udkast til miljøgodkendelse har været i 3 ugers høring i perioden fra den 06-10-2014 til den 28-10-2014.

Ejendommen havde inden nuværende godkendelse fra 2010 tilladelse svarende til i alt 317,22 DE. Ejendommens nuværende godkendelse svarer til i alt 766,50 DE. Produktionen ønskes ændret til 850,86 DE, bestående af 564 malkekøer (tung race) (10.000 kg mælk), 32 kvier (24-28 mdr.), 160 småkalve (0-6 mdr.) og 320 tyrekalve (40-50 kg.)

Der bygges en ny gyllebeholder, men derudover foretages der ikke byggeri i forbindelse med udvidelsen. Der foretages ingen ændringer i driften af husdyrbruget ud over dyrehold, opbevaringsanlæg og arealdriften. Forhold der ikke ændres, er ikke behandlet i nærværende tillæg nr. 2 og skal fortsat læses i eksisterende godkendelse af 07-09-2010.

Det kan oplyses, at ansøger har ansøgt vejmyndigheden Holstebro Kommune om tilladelse til etablering af en ekstra udkørsel på ejendommen mhp. at minimere risikoen for sygdomsspredning ved at benytte forskellige veje til foder og til døde dyr. Denne ansøgning behandles separat.

Den ansøgte udvidelse skal jf. Husdyrlovens § 26 stk. 2 vurderes ud fra en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden den 1. januar 2007 på husdyrbruget, inklusive bedriftens arealer, dog højst over en 8-årig periode. Idet bedriften tidligere er miljøgodkendt af Holstebro Kommune, jf. ovenstående, skal den nu ansøgte udvidelse vurderes ift. den drift, der var gældende før denne miljøgodkendelse trådte i kraft. Derfor er der indsendt to ansøgninger:

1. Ansøgning der belyser påvirkningerne på omgivelserne på alle de udvidelser, der er foretaget siden 1. januar 2007, dvs. nudriften i 2007 sammenholdt med ansøgt drift (fiktiv ansøgning nr. 63686).
2. Ansøgning der belyser påvirkningerne på omgivelserne på de udvidelser, der foretages ift. gældende miljøgodkendelse og ansøgt drift (skema ID 62389).

¹ Lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Alle vurderinger af beskyttelsesniveauerne i denne godkendelse er foretaget på baggrund af fiktiv ansøgning 63686, bortset fra vurdering af overholdelse af det generelle ammoniakkrav som for første udvidelse er 25 % og for næste udvidelse er 30 %.

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen af 07-09-2010, tillæg nr. 1 af 07-12-2011 samt nærværende tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af husdyrbruget.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 564 malkekøer (10.000 kg mælk), 32 kvier (24-28 mdr.), 160 småkalve (0-6 mdr.) og 320 tyrekalve (40-50 kg.) alle tung race svarende til i alt 850,86 DE, på husdyrbruget matr. nr. 2a m.fl. Bulig, Sahl, beliggende Sevelvej 76, 7830 Vinderup.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer) og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Ole Lousdal
Biolog

Miljøgodkendelsens vilkår

Husdyrbrugets anlæg

1. Vilkår 9, 10, 13, 14, 17 og 29-40 i eksisterende miljøgodkendelse bortfalder ved ibrugtagning af tillæg nr. 2.

Landskabelige og kulturhistoriske forhold

2. Der skal etableres og steds vedligeholdes skærmende beplantning omkring den nye gyllebeholdere. Beplantningsbæltet skal bestå af et minimum tre-rækket læhegn af hjemmehørende løvfældende træer og buske og være plantet senest 1 år efter at nærværende tillæg er meddelt. Det er muligt at etablere den afskærmende beplantning længere væk fra gyllebeholderne fx for at gøre plads til et kørselsareal, så længe læhegnet lever op til det afskærmende formål.

Det ansøgte husdyrhold

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller). Antallet af dyreenheder er således kun retningsgivende for godkendelsestypen.

3. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Ansøgt produktion	
	Antal	DE
Malkekøer, tung race (10.000 kg mælk)	564	784,41
Kvier (24-28 mdr.)	32	21,11
Småkalve (0-6 mdr.)	160	43,25
Tyrekalve (40-50 kg)	320	2,09
I alt		850,86

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet som ansøgt i Skema 3. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår. Nedgang i mælkeydelse må ikke omsættes til flere dyr. Mælkeydelsen kan stige, såfremt antallet af køer ned sættes og der ikke sker ændring i dyreenheder malkekøer.

Stalde

4. Stalde skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektur	Ansøgt drift		Staldsystem og BAT-niveau
		Antal	DE	
Stald E	Malkekøer (10.000 kg mælk)	245	340,75	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time
	Kvier 24-28 mdr.	32	21,11	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time
Stald F	Småkalve (0-6 mdr.)	30	8,11	Dybstrøelse hele arealet
Stald B	Småkalve (0-6 mdr.)	100	27,03	Dybstrøelse hele arealet
Stald Tyrekalve	Tyrekalve (40-50 kg.)	320	2,09	Dybstrøelse hele arealet
Stald J Flere malkekøer	Malkekøer (10.000 kg mælk)	271	376,91	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time
Stald Køer i dybstrøelse	Malkekøer (10.000 kg mælk)	48	66,76	Dybstrøelse hele arealet
Stald C Småkalve	Småkalve (0-6 mdr.)	30	8,11	Dybstrøelse hele arealet

- I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
- Stald E og J skal være indrettet med staldsystemet sengestald med fast gulv 2 % hældning. Staldgulvene skal skrubes mindst hver 2. time – svarende til mindst 12 gange i døgnet.
- ”Skrabere i stald E og J skal forsynes med timer. Skrabere skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end en uge. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraber/robotskraber er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.”
- Det samlede lysningsareal i hhv. stald E og J må maksimalt udgøre 5 % af køernes samlede gulvareal. Dokumentation kan kræves i forbindelse med tilsyn.

Døde dyr

- Kadaverpladsen skal placeres som angivet på bilag 12, således at den ikke er synlig i landskabet og ved færdsel på offentlig vej. Såfremt der ikke kan opnås tilladelse til etablering af den nye vej, forbliver kadaverpladsen på nuværende placering.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

10. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jf. hovedgodkendelsen.

Håndtering af gylle og afgasset biomasse

11. Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår risiko for spild fra påfyldning af gyllevogne ol., kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Lugt

12. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget. (Erstatte vilkår 18 i eksisterende miljøgodkendelse).

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

13. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 5.

Der må maksimalt tilføres husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 1079,85 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 8 og så der maksimalt udbringes 2,28 DE/ha.

Der må ikke udbringes andre former for organisk gødning eller lignende på udbringningsarealerne.

Sædskifter og efterafgrøder

14. Der skal hvert år etableres 1 % efterafgrøder ud over de til enhver tid gældende lovpligtige efterafgrødekrav. Dvs. at der på bedriften skal dyrkes 71 % med roer, græs eller græsefterafgrøder i stedet for det normale krav på 70 %. De ekstra pligtige efterafgrøder skal fremgå af gødningsregnskabet til NaturErhvervsstyrelsen. Græsarealer i omdrift må kun pløjes i perioden 1. marts til 1. juni.

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

15. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstoffoptag og størst vækst.

16. Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
17. Der må ikke etableres afvandringsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald.

Fristen for at klage over afgørelsen er den 04-12-2014 kl 17.00.

Klagen skal indsendes digitalt og der opkræves kr. 500 i depositum. Hvis du er borger, skal du klage via borger.dk, og hvis du er virksomhed eller forening, skal du klage via virk.dk. Du skal logge ind med NemID. Når du er logget ind finder du på forsiden en genvej, der hedder "Klag til Natur- og Miljøklagenævnet", hvor du vil blive guidet igennem klageprocessen.

Holstebro Kommune behandler og videresender din klage direkte i klageportalen, hvor du vil kunne følge din klage.

Alternativt kan du fremsende en skriftlig klage til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro eller på e-mail: teknik.miljoe@holstebro.dk. Holstebro Kommune vil herefter indtaste din klage i klageportalen.

Du gøres opmærksom på, at du har adgang til aktindsigt i de resultater af virksomhedens egenkontrol, som tilsynsmyndigheden er i besiddelse af, jvf. offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Søgsmål

Søgsmål til prøvelse ved domstolene af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen eller beslutningen er meddelt.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Jørgen Rene Hummelose, Sevelvej 76, 7830 Vinderup (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Danmarks Naturfredningsforening - lokalafdeling Holstebro, CVR: -, P-nr: -, E-mail: dnholstebro-sager@dn.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Sundhedsstyrelsen Embedslægeinstitutionen Nord, CVR: 12070918, P-nr: 1003398533 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening, CVR: 17915746, P-nr: 1001388580 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, CVR: -, P-nr: -, Rosenvvej 18, 8240 Risskov, E-mail: enie@eaaa.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)

- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Jens Ole Nielsen, CVR:, P-nr:, Hagevej 14, 6990 Ulfborg, E-mail: jenson@mail.dk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland) v/ Lars H. Hansen, CVR:, P-nr:, Sandbækvej 26, 6971 Spjald, E-mail: holstebro@dof.dk (Interesseorganisation)
- Det Økologiske Råd, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- Karen V. Thomasen, Heden og Fjorden, e-mail: kvt@hflc.dk (ansøgers rådgiver)
- Ella Krogsøe Andersen og Knud Dyrby Andersen, Sevelvej 74, 7830 Vinderup (nabo)
- Line Kristiansen og Jesper Rungsted Vecht, Sevelvej 77, 7830 Vinderup (nabo)
- Plougmann Nielsen Den Gamle Købmandsgaard v/Martin Plougmann Nielsen, Lindholtvej 2, 7830 Vinderup (gyllemodtager)
- Ole Finn Hummellose, Svenstrupvej 4, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Ruth Kristensen Frederiksen og Peder Frederiksen, Svenstrupvej 6, 7830 Vinderup (Bortforpagter og nabo)
- Christian Hougaard Simonsen, Nr. Sahlvej 10, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Sahl Vinderup Præstegårdskasse, Blakshøjvej 2, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- CARSTEN NØRGAARD LINDE, CVR: 16251100, Sevelskovbyvej 9, 7830 Vinderup (gylleavgiver)
- POUL BRUNSGAARD POULSEN, CVR: 63041017, Hovgårdvej 4, 7830 Vinderup (gylleavgiver)
- FINN HUMMELMOSE, CVR: 43499815), Lindholtvej 4 og Svenstrupvej 4, 7830 Vinderup (gylleavgiver)

I perioden 06-10-2014 til 28-10-2014 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring hos nedenstående:

- Karen V. Thomasen, Heden og Fjorden, e-mail: kvt@hflc.dk (ansøgers rådgiver)
- Ella Krogsøe Andersen og Knud Dyrby Andersen, Sevelvej 74, 7830 Vinderup (nabo)
- Line Kristiansen og Jesper Rungsted Vecht, Sevelvej 77, 7830 Vinderup (nabo)
- Plougmann Nielsen Den Gamle Købmandsgaard v/Martin Plougmann Nielsen, Lindholtvej 2, 7830 Vinderup (gyllemodtager)
- Ole Finn Hummellose, Svenstrupvej 4, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Ruth Kristensen Frederiksen og Peder Frederiksen, Svenstrupvej 6, 7830 Vinderup (Bortforpagter og nabo)
- Christian Hougaard Simonsen, Nr. Sahlvej 10, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Sahl Vinderup Præstegårdskasse, Blakshøjvej 2, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- CARSTEN NØRGAARD LINDE, CVR: 16251100, Sevelskovbyvej 9, 7830 Vinderup (gylleavgiver)
- POUL BRUNSGAARD POULSEN, CVR: 63041017, Hovgårdvej 4, 7830 Vinderup (gylleavgiver)
- FINN HUMMELMOSE, CVR: 43499815), Lindholtvej 4 og Svenstrupvej 4, 7830 Vinderup (gylleavgiver)

I 3 ugers nabohøringen er der indkommet bemærkninger fra følgende:

- (ingen bemærkninger modtaget).

Retsbeskyttelse

Tillægget til godkendelse skal læses i sammenhæng med eksisterende miljøgodkendelse af 07-09-2010, samt tillæg nr. 1 af 07-12-2011. Tillæg nr. 2 omfatter dyreholdet, opbevaring af husdyrgødning og arealdriften på husdyrbruget Sevelvej 76, 7830 Vinderup.

I 8 år efter hovedgodkendelsens offentliggørelse er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 40 i bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år efter meddelelse af hovedgodkendelse- dvs. i år 2018.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Tillæg til godkendelsen træder i kraft den 05-11-2014. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt. Dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang, det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang, det er relevant.

Ansøger og ejerforhold

Jørgen Rene Hummelose ejer og driver husdyrbruget på Sevelvej 76, 7830 Vinde-rup under CVR nr. 19157687. Husdyrbruget drives som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejen-

domme. Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Jørgen Rene Hummelmo-
se. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder,
der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de
arbejder med.

Lokalisering og planmæssige forhold

Der bygges en ny gyllebeholder på østsiden af eksisterende stalde. Gyllebeholderen
etableres uden teltoverdækning. Husdyrbruget situationsplan fremgår af bilag 1.

Skema 1. Lokalisering og planmæssige forhold.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste nabo, byzone m.v.:	Afstand
Nærmeste nabo (Sevelvej 77) – krav 50 meter	ca. 195 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Vindelevgård, Vinderup) - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	1,2 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (Campingplads i Sevel) - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	3,3 km
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren (Sahl) - vurdering indenfor 300 meter	1,5 km

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Kategori 1-natur - ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	> 1 km
Kategori 2-natur ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	> 1 km

Afstand fra ny gyllebeholder til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m)	100 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m)	> 1 km
Vandløb, grøft, dræn og søer >100 m ² (krav 15 m)	ca. 200 m
<i>Det forudsættes at alle dræn i marken ved den nye kostald er gravet igennem så afstanden til disse dræn er minimum 15 meter.</i>	
Åbne vandløb og søer (> 100 m ²) (krav 100)	ca. 350m
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m)	ca. 170 m
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 m)	> 1 km
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m)	ca. 70 m
Naboskel (krav 30 m)	ca. 290 m

Samlet vurdering

Det vurderes, at gyllebeholderen opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.

- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor international naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Vurdering i forhold til bygninger

Husdyrbruget ligger ca. 1,2 km fra Vinderup by i et typisk landbrugsområde præget af få og spredte læhegn. Mod øst ligger Skærbæk Å og ådal.

Husdyrbrugets eksisterende anlæg ligger uden for kulturhistoriske områder, kystnærhedszonen, skovbyggelinjen samt å- og søbeskyttelseslinie. Husdyrbruget ligger inden for det særligt værdifulde landskab, der er udpeget i forbindelse med bl.a. Skærbæk å og ådalen.

Der ønskes opført en 3.000 m³ gyllebeholder uden overdækning øst for de eksisterende bygninger og nord for den eksisterende gyllebeholder. Placeringen sker hvor eksisterende læhegn i dag skærmer for udsynet til de eksisterende bygninger. Der skal derfor omkring gyllebeholderen mod nord, øst og syd etableres, og stedse vedligeholdes et læhegn, bestående af mindst 3 rækker træer. Det er muligt at etablere den afskærmende beplantning længere væk fra gyllebeholderne for at gøre plads til et kørselsareal, så længe læhegnet lever op til det afskærmende formål.

Vurdering i forhold til arealer

Beskyttede fortidsminder

Ved Hjerlhedevej er der en gravhøj på en af markerne. Ved Stokholmvej er der flere gravhøje umiddelbart uden for udspretningsarealet, men hvor beskyttelseszonen rækker ind over udspretningsarealet. Gravhøje er beskyttet jf. § 29 e og f i Museumsloven, og der må ikke på fortidsminder og inden for en afstand af 2 m fra dem foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldektektor. Desuden er der en 100 m beskyttelseslinje omkring fortidsminderne jf. § 18 i Naturbeskyttelsesloven. Inden for de 100 m er der forbud mod forandring af arealet.

Beskyttede diger

Der er flere registrerede diger i tilknytning til udbringningsarealerne, som er beskyttede i.h.t. Museumslovens § 29a. De diger, som går på tværs af markerne er især udsatte. Ved Holstebrovej er der netop et af disse tværgående diger registreret, dog ser det ikke ud til ifølge luft fotos, at diget har været der i nyere tid. Ligeledes er et dige ved Sevelskovbyvej fjernet formentlig efter 1995. Der vil blive lavet en indrapportering til Kulturstyrelsen af de fjernede diger, som vil arbejde videre med sagen.

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsfor-

hold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af digerne.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Husdyrbruget drives konventionelt med nedenstående produktionsstørrelse (Skema 2) i de staldsystemer, der er angivet i Skema 3:

Skema 2. Produktionsstørrelse.

Dyreart og dyretype	Tilladt produktion		Ansøgt produktion	
	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer, tung race (10.000 kg mælk)	500	687,23	564	784,41
Kvier (24-26 mdr.)	32	20,57	0	0,00
Kvier (24-28 mdr.)	0	0,00	32	21,11
Småkalve (0-8,5 mdr.)	196	57	0	0,00
Småkalve (0-6 mdr.)	0	0,00	160	43,25
Tyrekalve (40-50 kg)	160	1,7	320	2,09
I alt		766,5		850,86

Produktionsniveau

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving, naturlige produktionsudsving samt tilpasninger pga. sygdom og lignende kan ske og accepteres.

Der stilles vilkår om, at der maksimalt må produceres det ansøgte dyrehold som beskrevet i Skema 2 indenfor hvert planår (1. august-31. juli).

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af Skema 3, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem og BAT-niveau fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af bilag 1.

Skema 3. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal, stipladser og staldsystem og BAT-niveau.

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Nudrift drift		Ansøgt drift		Staldsystem og BAT-niveau
		Antal	DE	Antal	DE	
Stald E	Malkekøer (10.000 kg mælk)	0	0,00	245	340,75	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time
	Malkekøer (9.800 kg mælk)	245	336,74	0	0,00	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time
	Kvier 24-26 mdr.	32	20,57	0	0,00	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time
	Kvier 24-28 mdr.	0	0,00	32	21,11	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time
	Småkalve (0-8,5 mdr.)	15	4,36	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet
Stald F	Småkalve (0-8,5 mdr.)	34	9,89	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet
	Småkalve (0-6 mdr.)	0	0,00	30	8,11	Dybstrøelse hele arealet
Stald B	Småkalve (0-8,5 mdr.)	24	6,98	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet
Småkalve	Småkalve (0-6 mdr.)	0	0,00	100	27,03	Dybstrøelse hele arealet
Stald Tyrekalve	Tyrekalve (40-50 kg.)	52	0,34	320	2,09	Dybstrøelse hele arealet
Stald J Flere malkekøer	Malkekøer (9.800 kg mælk)	240	329,87	0	0,00	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time
	Malkekøer (10.000 kg mælk)	0	0,00	271	376,91	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time
Stald Køer i dybstrøelse	Malkekøer (9.800 kg mælk)	15	20,62	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet
	Malkekøer (10.000 kg mælk)	0	0,00	48	66,76	Dybstrøelse hele arealet
Stald M Kalvehytter	Tyrekalve (40-50 kg)	208	1,36	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet
	Småkalve (0-8,5 mdr.)	24	6,98	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet
Stald C Småkalve	Småkalve (0-8,5 mdr.)	99	28,79	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet
	Småkalve (0-6 mdr.)	0	0,00	30	8,11	Dybstrøelse hele arealet

I det følgende afsnit (Valg af BAT-teknologi i staldanlæg) er beskrevet de punkter som ansøger har anført i forbindelsen med valget af de enkelte respektive tiltag til både BAT og generelle krav samt fravalget af andre generelle virkemidler i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

Valg af BAT-teknologi i staldanlæg

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Samlet vurderes det, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser.

BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak

Skema 4. Beregning af BAT niveau for husdyrbruget.

Dyretype	antal dyr	korrektio	BAT-niveau	maksimal N-udledning
Malkekøer, eksisterende stalde, fast gulv	516	1	7,31 kg N/dyr	3.772 kg N
Malkekøer, dybstrøelse, eksisterende stald	48	1	10,04 kg N/dyr	482 kg N
Kvier, eksisterende stald, fast gulv, (24-28 mdr.)	32	1,318*	3,99 kg N/dyr	168 kg N
Småkalve, (0-6 mdr.)	160	1	1,89 kg N/dyr	302 kg N
Tyrekalve (40-50 kg)	320	0,039**	0,82 kg N/dyr	15 kg N
Samlet emissionsgrænseværdi				4.739 kg N

* $((\text{alder, ind} + \text{alder, ud}) * 0,0729) + 1,93) / 4,34$

** $(1,825 \times (\text{vægt, afgang} - \text{vægt, ind}) + 0,00605 \times ((\text{vægt, afgang})^2 - (\text{vægt, ind})^2)) / 612.$

Af ovenstående Skema 4 fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre i henhold til Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier for malkekvæg.

Den ansøgte totale udledning er 4.731 kg N og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau, som er 4.739 kg N. Der stilles vilkår, som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder kravet om anvendelse af BAT.

Døde dyr

Der er i forbindelse med tillægget til miljøgodkendelsen søgt om ændring af vilkår for placering af kadaverpladsen, hvor DAKA afhenter døde dyr. Kadaverpladsen ønskes flyttet til den nye ind/udkørsel, bagved det nye læhegn langs hovedvejen, jf. bilag 12.

Vilkår 13 i eksisterende miljøgodkendelse om placeringen af kadaverpladsen ændres i tillægget til den ønskede placering, idet placeringen vurderes at være bedre i forhold til nabobeboelser og i forhold til smittespredningsrisiko.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

Det er i ansøgningen oplyst, at:

- Beholdere er stabile og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- Beholderne er overdækket med naturligt flydelag
- Beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 16.500 m³ gylle inkl. afløb fra ensilagepladser og vaskevand.

I nedenstående Skema 5 angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 5. Gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	10 års beholderkontrol	Før ændring	Efter ændring
			Kapacitet [m ³]	Kapacitet [m ³]
Gyllebeholder I	1984	2005	2.136	2.136
Gyllebeholder II	1982	2005	614	614
Ny gyllebeholder	projekteret	---	0	3.000
Lejet Lindholtvej 4 inkl 200 m ³ under spalterne.		---	0	800
Lejet Ålvej 23		---	0	1.110
Lejet Stokholmvej 4		---	0	800
Lejet Hovgårdsvej 4 inkl. 100 m ³ under spalterne		---	0	1.680
Ejet Hvejnkærvej 6	1985	2010	803	803
Ejet Hvejnkærvej 6	2000	2010	2.890	2.890
Lejet Sevelvej 80		---	0	1.500
Lejet Hjerlhedevej 9		---	1.955	0
Samlet opbevaringskapacitet:			8.398	15.333

På husdyrbruget bliver der efter opførelse af ny gyllebeholder en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til ca. 11 måneders produktion. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til mindst 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Naturligt flydelag

Gyllebeholderne drives med naturligt flydelag, og der skal derfor føres logbog i overensstemmelse med gældende regler. For at optimere kontrol med beholdernes tæthed m.v. og imødegå forurening som følge heraf, stilles der vilkår til årlig inspektion inklusiv dokumentation i driftsjournal.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår leves op til BAT.

Håndtering af gylle

Påfyldning af gyllevogne

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår risiko for spild ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning

På dette husdyrbrug er der tale om opbevaring af dybstrøelse svarende til ca. 1.105 m³, hvor opbevaringen sker på møddingsplads på ejendommen Hvejnkærvej 6, 7830 Vinderup.

Ved udmugning i foråret udbringes dybstrøelsen direkte fra stald til mark, hvor den spredes og nedpløjes. Ved udmugning på øvrige tidspunkter bliver gødningen lagt på møddingspladsen.

Foderester m.v.

Gødning og foderrester mv. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen for opbevaring af kompost i markstakke. Dette skal i stedet opbevares på godkendt opbevaringsanlæg f.eks. ensilagesilo, møddingsplads, container beregnet til mødding, gyllebeholder eller lignende.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Ammoniak

Den samlede ammoniakfordampning fra anlæg og lagre er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 4.045 kg N/år, hvilket medfører et fald i emissionen på -218 kg N/år i forhold til nudrift og en meremission på 2.350 kg N/år i forhold til 1/1 2007-niveau.

Skema 6. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.

Beskrivelse	(2010-beregning) N-emission ved udvidelse i 2010	N-emission Ansøgt drift ift. Seneste meddelte miljøgodkendelse 07-09-2010 SKEMA ID 62389	N-emission ansøgt drift ift. nudriften i 2007 SKEMA ID 63686
Emission fra stalde omfattet af kravet om 20/30 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	1 kg N / år	2.634 kg N / år	972 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	2.606 kg N / år	196 kg N / år	1.859 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år	670 kg N / år	670 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	1.312 kg N / år	421 kg N / år	276 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	0 kg N / år	124 kg N / år	124 kg N / år

Beskrivelse	(2010-beregning) N-emission ved udvidelse i 2010	N-emission Ansøgt drift ift. Seneste meddelte miljøgodkendelse 07-09-2010	N-emission ansøgt drift ift. nudriften i 2007
		SKEMA ID 62389	SKEMA ID 63686
Samlet emission efter udvidelse og generel reduktion	3.920 kg N / år	4.045 kg N / år	3.901 kg N / år
Meremission	2.224 kg N / år	-218 kg N / år	2.083 kg N / år
Emission 2007 (før udvidelse)	1.696 kg N / år		

Tallene i Skema 6 er medtaget for at vise ammoniakemissionen for den enkelte udvidelse og for den samlede kumulative udvidelse siden 1. januar 2007.

Jf. de indsendte beregninger i skema 62389 og 63686 er husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for ammoniak overholdt.

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er EF-habitatområde nr. 41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 29 Flyndersø og Skalle Sø.

Mindsteafstanden hertil er ca. 3 kilometer i øst- og nordøstlig retning, og i ca. denne afstand er kortlagt et mindre rigkær, som er i dårlig tilstand (tilstandsklasse IV).

Beregninger for dette område viser en kvælstofdeposition på 0,0 kg N/ha/år fra såvel udvidelsen som den samlede ejendom efter udvidelsen. Projektet medfører et fald i den samlede emission fra ejendommen på 218 kg N/år.

Reglerne for kategori 1 natur er således overholdt, og Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af ejendommen på Natura 2000-området.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

Afstanden til de nærmeste områder med lobeliesø, højmose eller større he-der/overdrev udenfor Natura 2000-områder er høj.

Der er tale om et ca. 3,7 ha stort registreret overdrev nær Hjerl Hede, og afstanden og retningen er her næsten den samme som for kategori 1 naturs vedkommende (se ovenfor).

Reglerne for kategori 2 natur vil dermed være overholdt med god margin.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

Det nærmeste naturområde i forhold til ejendommen, som kan tænkes at være omfattet af reglerne for kategori 3 natur, er et ca. ½ ha stort moseområde ca. 150 meter nordvest for ejendommen. Der foreligger ingen botaniske data for mosen, som er temmelig tilgroet i træer.

Med et fald i den samlede emission fra ejendommen på 218 kg N/år vil reglerne for kategori 3 natur dog være overholdt under alle omstændigheder.

Ca. 1 kilometer syd for ejendommen er registreret et egekrat; her er vurderingen den samme.

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer, der grænser op til ammoniakfølsomme naturområder, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav. Dette kan være vilkår om nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Udbringningsarealer for husdyrgødning

Der var i det først indsendte ansøgningsmateriale i et tilfælde overlap (vist herunder) imellem de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning og arealer, der er registreret som beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3.

Dette areal kan ikke anvendes til udbringning af husdyrgødning og er taget ud af ansøgningen.

Enkelte af de nordligste udbringningsarealer ligger i internationalt naturbeskyttelsesområde, og er dermed omfattet af naturbeskyttelseslovens § 19 b – læs mere på: http://www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/Natura2000/Hvordan_beskytter_vi_naturen/Fastsaettelse_af_regler/Anmeldeordning_Natura_2000/

I tilknytning til udbringningsarealerne for husdyrgødning er registreret enkelte vandhuller beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3. Der gøres opmærksom på, at der om søer og vandhuller med et overfladeareal over 100 m² gælder krav om 10 meter brede dyrkningsfrie bræmmer, jf. Lov om randzoner.

Lugt

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i Skema 7 angivet, hvilken af de to modeller der giver den længste geneafstand.

Skema 7. Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'.

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	550 meter (ny model)	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	375 meter (ny model)	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	121 meter (ny model)	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand

Samlet vurdering for lugt

Vinderup er den nærmeste by, og den ligger over 1,2 km fra anlægget. Sahl, der er den nærmeste samlede bebyggelse, ligger over 1,5 km fra anlægget, mens Sevelvej 77, der er den nærmeste nabo, ligger ca. 200 meter fra nærmeste hjørne af anlægget.

Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf vurderes det, at kvægbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. det stillede vilkår

kræve udført lugtmålinger, og at der gennemføres projekter for at afhjælpe lugtgenerne.

Transport

Ejendommen har samtidig med ansøgning om miljøgodkendelse ansøgt om etablering af ekstra udkørsel. På større landbrug som dette er der krav om, at der skal udarbejdes smittebeskyttelsesplaner. Dette er for at minimere smittespredning af sygdomme blandt dyr.

For at minimere smitterisikoen er det en god foranstaltning at have to ind/udkørsler. Den ene forbeholdes til fx mælkeafhentning og foder. Den anden anvendes til gyllekørsel og afhentning af døde dyr. På Sevelvej 76 er der kun én ind/udkørsel, hvilket blev bemærket af Fødevarestyrelsen ved sidste kontrol, hvor det blev anbefalet at etablere en ekstra udkørsel.

Der er derfor søgt om tilladelse til at lave en ekstra udkørsel til Sevelvej, som vist på bilag 12. Der er godt udsyn på vejen og ingen sving i umiddelbar nærhed, så der forudses ingen trafikale problemer. Antallet af samlede antal ud- og indkørsler ændres ikke, men ønskes blot fordelt på to ind/udkørsler. Ansøgningen om etablering af ekstra udkørsel behandles af vejmyndigheden og behandles ikke yderligere i denne afgørelse.

I øvrigt ingen ændringer vedr. transport.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Husdyrgødningen udbringes på udspretningsarealer, der er ejede eller forpagtede. Herudover afsættes der husdyrgødning til aftalearealer tilhørende Martin Plougmann Nielsen, Lindholtvej 2, 7830 Vinderup (CVR: 28259247) i Holstebro Kommune. Husdyrgødningen er sammensat, jf. Skema 8.

Skema 8. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Produceret husdyrgødning				
Sevelvej 76, 7830	Kvæggylle	71.228	10.436	738,76
Sevelvej 76, 7830	Dybstrøelse	11.454	1.603	112,09
Delsum:		82.682	12.039	850,85
Fraført				
Martin Plougmann, LindholdvejKvæggylle		-2.892	-424	-30,00
Tilført				
Sevelskovbyvej 9 (CVR: 16251100), Kviehoteller*	Svinegylle	7.580	1.620	79,00
	Dybstrøelse (svin og andre dyr)	6.191	860	61,00
Kviehoteller*	Kvæggylle	11.350	1.765	119,00
Sum i alt		104.911	15.860	1079,85

* Kvier opstaldes på Lindholtvej 4, Hovgårdvej 4 og Svenstrupvej 4.

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering, Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i Skema 8 angivne.

De ejede og forpagtede udspretningsarealer udgør 474,06 ha, hvoraf 259,16 ha er forpagtede. Der er ingen gylleaftalearealer tilknyttet husdyrbruget. Udspretningsarealerne er fordelt i henhold til Skema 9 og er beliggende i henhold til bilag 5.

Skema 9. Fordeling af udspretningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.

Marknr.	Ha	Ejerforhold
Ejede arealer		
22-0	2,63	Jørgen René Hummelose, Sevelvej 76, 7830 Vinderup
25-1	5,04	
25-2	7,15	
24-0	6,21	
9-0	5,05	
10-0	4,68	
11-0	1,39	
36	0,87	
40-0	7,87	
42-0	8,86	
44-0	2,86	
47-0	2,89	

Marknr.	Ha	Ejerforhold
48-0	2,25	
46-0	1,75	
9-1	0,54	
23-0	0,94	
1-0	10,88	
7-0	14,29	
8-0	7,37	
12-0	7,41	
25-0	6,67	
28-0	22,20	
29-0	8,36	
31-0	12,84	
35-0	19,25	
37-0	4,03	
38-0	11,20	
39-0	8,91	
41-0	1,45	
43-0	9,69	
45-0	6,31	
1-1	0,36	
1-2	2,68	
I alt	214,88	ha ejede arealer
Forpagtede arealer		
26-0	10,31	
26-1	5,73	
26-2	3,73	
27-0	8,32	
30-0	2,81	
33	6,78	
32-1	4,10	
32-0	12,34	Ole Finn Hummelose, Svenstrupvej 4, 7830 Vinderup
34-3	0,40	
15	0,23	
14-0	9,24	
15-0	7,55	
16-0	1,95	
18-0	4,85	
19-0	10,91	
13-0	12,85	Sahl Vinderup Præstegårdskasse, Svenstrupvej 8, 7830 Vinderup C/o Jens
4-0	7,01	
2-0	8,65	Peder Frederiksen, Svenstrupvej 6, 7830 Vinderup
5-0	2,38	
6-0	4,77	
50-0	18,51	Christian Hougaard Simonsen, Nr. Sahlvej 10, 7830 Vinderup
51-0	10,22	Ole Finn Hummelose, Svenstrupvej 4, 7830 Vinderup

Marknr.	Ha	Ejerforhold
52-0	13,27	
52-1	1,30	
53-0	8,66	
54-0	5,05	
55-0	5,66	
56-0	5,02	
57-0	12,96	
58-0	7,20	
58-1	1,90	
59-0	1,89	
60-0	2,43	
61-0	4,94	
62-0	1,70	
64-0	2,66	
65-0	3,78	
65-1	0,63	
3-0	12,27	Peder Frederiksen, Svenstrupvej 6, 7830 Vinderup
17-0	14,20	Ole Finn Hummelose, Svenstrupvej 4, 7830 Vinderup
	259,16	Ha forpagtede arealer
I alt	474,06	ha forpagtede og ejede arealer

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 15 og 16 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende, med mindre det fremgår af godkendelsen.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning der udbringes (harmonikrav). Husdyrbruget anvender ordningen for 2,3 DE/ha.

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) for husdyrgødningen, der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum 473,63 ha til rådighed. Der er 474,06 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt.

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Sædskifte og efterafgrøder

Alle arealerne drives med K12-sædskifte, der er identisk med referencesædskiftet. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der generelt ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

Efterafgrøder er anvendt som et virkemiddel i ansøgningen til at nedbringe nitratudvaskningen til grundvandsmagasiner og Natura 2000 overfladevand. Mængden af ekstra efterafgrøder fremgår af de respektive afsnit om grundvand og Natura 2000 områder. De ekstra efterafgrøder beregnes på baggrund af efterafgrødegrundarealet og etablering, tæthed og vedligeholdelse følger NaturErhvervstyrelsens regler for lovpligtige efterafgrøder. De ekstra efterafgrøder, der anvendes som virkemiddel til at reducere nitratudvaskningen, kan dog ikke erstattes af mellemafgrøder, overskud af efterafgrøder fra tidligere år, energiafgrøder, afbrændt fiberfraktion eller efterafgrøder udlagt af en anden jordbruger.

Udbringning af husdyrgødning

Beskrivelse i ansøgningen

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svinproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur (sort jord og græs indenfor bufferzoner til § 7 arealer),
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,

- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Maskinstationen står delvist for gylleudbringningen. Gyllen køres typisk ud med 20-25 m³ gyllevogn med slæbeslager. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør).

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal, hvor der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lign.. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene. Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer dermed er størst mulig.

Holstebro Kommunes vurdering

Transport af gylle

Transport af gylle til udspretningsarealerne fremgår af bilag 3. Transporter sker hovedsageligt på offentlig vej og uden om bymæssig bebyggelse. På den baggrund vurderes det, at transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne ikke er forbundet med væsentlige gener.

Gener fra udbringning af gylle

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Hvis gyllen nedfældes eller køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Udbringningsarealerne ligger mere end 200 meter fra byzone, sommerhusområde samt område i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål. Arealerne er derfor ikke omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28 om udbringning lørdage, søn- og helligdage.

§ 28. Husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse må ikke udbringes på lørdage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder eller områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Holstebro Kommune vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelser, bl.a. husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Følgende BAT tiltag er således lovpligtige:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage)
- tilladte udbringningsmetoder: nedbringning eller slangeudlægning
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- krav til efterafgrøder
- krav om mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse
- ikke tilladt at udbringe husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord
- ikke tilladt at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande.
- der skal være en 2-10 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb og søer.

Følgende BAT-forhold er ikke direkte reguleret i dansk lovgivning:

- at anvende BAT med hensyn til de maskiner, der anvendes til udspredding og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen
- at det ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning
- at sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted
- at anvende godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for, at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene
- at behandle husdyrgødning mhp. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende arealer og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne.

Holstebro Kommune vurderer på baggrund af ovenstående vurdering og de stillede vilkår, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning.

Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer

Grundvand

Udspretningsarealerne mark nr. 1-0, 1-1, 1-2, 2-0, 3-0, 4-0, 5-0, 6-0, 7-0, 8-0, 9-0, 9-1, 10-0, 11-0, 12-0, 13-0, 15, 22-0, 23-0, 24-0, 25-0, 25-1, 25-2, 29-0, 30-0, 32-0, 32-1, 33-0, 34-3, 35-0, 36-0, 37-0, 38-0, 39-0, 40-0, 42-0, 43-0, 44-0, 45-0, 46-0, 47-0, 48-0, 51-0, 52-0, 52-1, 53-0, 54-0, 55-0, 56-0, 57-0, 58-0, 58-1, 59-0, 60-0, 61-0, 62-0, 64-0, 65-0, 65-1 ligger helt eller delvist indenfor område med særlige drikkevandsinteresser og udspretningsarealerne mark nr. 38-0, 39-0, 40-0, 42-0, 43-0, 44-0, 45-0, 46-0, 47-0, 48-0 ligger helt eller delvist indenfor nitratfølsomt indvindingsopland og indsatsområde med hensyn til nitrat.

Udspretningsarealerne mark nr. 37-0, 38-0 og 53-0 ligger delvist indenfor indvindingsopland til Sevel Vandværk, udspretningsarealerne mark nr. 29-0, 30-0, 51-0, 52-0 og 52-1 ligger delvist indenfor indvindingsopland til Ejsing Vandværk og udspretningsarealet mark nr. 59-0 ligger delvist indenfor indvindingsopland til Vinderup Vandværk

Ingen af arealerne ligger indenfor den 300 meter hygiejniske zone til vandværksboringer.

Statens grundvandskortlægning i området er afsluttet, og det er vurderet, at det primære grundvandsmagasin flere steder er sårbart i forhold til nitratudvaskning, og der skal ske indsats med hensyn til nitrat.

Af ansøgningskemaet fremgår det, at de arealer, der ligger i NFI, har en beregnet nitratudvaskning på mellem 38 mg/l og 50 mg/l med en merbelastning på +1 mg/l.

På baggrund af ovenstående stilles der ikke yderligere vilkår til sikring af grundvand til drikkevand.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rastområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må lide skade.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget:

Småflagermus: Vurderes ikke at blive negativt påvirket af projektet.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Stor vandsalamander og spidssnudet frø forekommer i forbindelse med udbringningsarealerne, og det er derfor meget vigtigt, at afstandskravene til vandhuller overholdes.

Grøn kølleguldsmed: Er ikke registreret i vandløb nær udbringningsarealerne.

Vandranke: Den nærmest kendte bestand findes ved Nissum Fjord, og vil ikke blive påvirket af projektet.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Generelle betragtninger for Natura 2000-områder

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver: EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV.

Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen². Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens³ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommu-

² Hjertemuslingedømmen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

³ Bek. nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

nalbestyrelsen forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelige til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere, om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de(t) givne opland(e), hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

Jvf. appendiks 1 og 2 vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau (bilag 3) i oplandet til Nissum Fjord samt Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund er opfyldt, da der ikke er konstateret en forøget udledning.

Jvf. appendiks 3 vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau (bilag 3) i oplandet til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning ikke er opfyldt, da der siden 2007 er konstateret en forøget udledning til kystoplandet. Udvaskningen fra udbringningsarealerne i kystoplandet må derfor ikke overstige udvaskningen fra planteavl.

Produktionen af husdyr er faldende i oplandet til Nissum Fjord samt i deloplandene til Fjorden. Herudover er der ikke konstateret en forøget udledning af næringsstoffer fra andre kilder i oplandet.

Nitratudvaskning i det ansøgte projekt

316 ha af husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund, der er karakteriseret som et kvælstoffølsomt overfladevand, hvorfor udspretningsarealer beliggende i områder med et nitratreduktionspotential på 85 % er udlagt som n i nitratklasse 1, jf. bilag 9. På disse arealer må der maksimalt udbringes 85 % af det generelle harmonitryk uden anvendelse af virkemidler til reduktion af nitratudvaskningen. Ved anvendelse af virkemidler må mængden af husdyrgødning øges, såfremt den resulterende N-udvaskning til rodzonen ikke overstiger N-udvaskningen ved det reducerede harmonitryk. De resterende udbringningsarealer er beliggende på robuste jorde med nitratklasse 0. Ca. 57 ha er beliggende i oplandet til Nissum Fjord og ca. 157,8 ha er beliggende i oplandet til Skive Fjord.

Nissum Fjord er karakteriseret som et meget kvælstoffølsomt overfladevand, hvorfor udspretningsarealer beliggende i områder med et nitratreduktionspotential på <50 % er udlagt som nitratklasse 3. På disse sårbare arealer må der maksimalt udbringes 50 % af det generelle harmonitryk uden anvendelse af virkemidler til reduktion af nitratudvaskningen. Ved anvendelse af virkemidler må mængden af husdyrgødning øges, såfremt den resulterende N-udvaskning til rodzonen ikke overstiger N-udvaskningen ved det reducerede harmonitryk.

Udviklingen i dyrehold er stigende i oplandet til Skive Fjord, jvf. appendiks 3, hvorfor udvaskningen for udbringningsarealerne i oplandet ikke må overstige en N-udvaskning svarende til planteavlssædskifte, jvf. beskyttelsesniveauet i bilag 4, nr. 2, pkt. C.

Husdyrgodkendelse.dk beregner (skema ID 62389) en reference N-udvaskningsberegning for udspretningsarealerne beliggende i oplandet til Nissum Fjord og Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund med anvendelse af husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau, jf. dennes bilag 3, samt en reference N-udvaskningsberegning for udspretningsarealerne beliggende i oplandet til Skive Fjord, der bestemmer N-udvaskningen svarende til planteavlssædskifte.

Skema 10. Fordeling af udbringningsarealer i rel. til oplande, nitratklasser og harmonireduktionsprocent samt beregning af maksimal N-udvaskning for udbringningsarealer i forskellige oplande med hhv. faldende og stigende husdyrhold, herunder fastlæggelse af virkemidler til reduktion af N-udvaskningen.

Opland(e)	Nissum Fjord & Venø bugt	Skive Fjord og Ringkøbing Fjord	Ansøgt Projekt
Udvikling i dyrehold	Faldende	Stigende	
Udspretningsareal i nitratklasse 0	0,00 ha	157,70 ha	157,70 ha
Udspretningsareal i nitratklasse 1	316,40 ha	0,00 ha	316,40 ha
Udspretningsareal i nitratklasse 2	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Udspretningsareal i nitratklasse 3	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Samlet areal	316,40 ha	157,70 ha	474,10 ha
Relativ arealfordeling	66,74%	33,26%	100%
Harmonireduktionsprocent	85,00%	100,00%	89,99%
Maksimalt dyretryk uden virkemidler	2,11 DE/ha	0,00 DE/ha	
Maksimal N-udvaskning	50,1 kg N/ha	60,6 kg N/ha	53,6 kg N/ha
Ansøgt N-udvaskning			49,4 kg N/ha
Udvaskning svarende til et plantebrug			60,6 kg N/ha
Merudvaskning i det ansøgte projekt			-11,2 kg N/ha
Virkemidler			
Efterafgrøder			1%
Reduceret kvælstofnorm			0%
Harmonitryk			2,28 DE/ha
Sædskifte			K12

Holstebro Kommune vurderer derfor, at det ansøgte projekt overholder husdyrlovens generelle og udvidede beskyttelsesniveau, jvf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og 4.

Holstebro Kommune vurderer, at efterafgrøder og harmoniforhold er anvendt som virkemidler til reduktion af N-udvaskningen, hvorfor der i miljøgodkendelsen stilles vilkår om, at der skal etableres 1 % efterafgrøder ud over NaturErhvervs generelle krav og 2,28 DE/ha.

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)

I henhold til miljøstyrelsens vejledning er det en forudsætning, at
Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog
Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

AD pkt. 2

Det vurderes, som tidligere beskrevet, at Skive og Nissum Fjorde er lukkede vandområder, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre mere end 1 % af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B i de respektive oplande. Nitratudvaskningen i Venø Bugt må andrage op til 5 %, jf. pkt. 2A.

Skema 11. Beregning af det relative husdyrgødningsbetingede nitratbidrag til Natura 2000 vandområder.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Nissum Fjord	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2010)*	95.864 ha	71.086 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	67%	75%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	75 kg N/ha/år	75 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	2.345 tons N/år	1.323 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	235 tons N/år	122 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	2.579 tons N/år	1.445 tons N/år
Det ansøgte projekt		
Nitratklasse 0	57,40 ha	57,40 ha
Nitratklasse I	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse II	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse III	0,00 ha	0,00 ha
Samlet udbringningsareal	57,40 ha	57,40 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	87,5%	87,5%
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen	0,0 kg N/ha/år	0,0 kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000 området, ton N/år	0,000 ton N	0,000 ton N
Ansøgt nitratbidrag af samlede nitratbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,00%	0,00%
* Beregnet vha. Cttools		

Natura 2000 område	N62 - Venø sund	N30 - Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals,
Delområde - kystopland	Venø Bugt, Kaas Bredning og Salling Sund	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning
Opland til Natura 2000 området	58.442 ha	144.339 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2010)*	41.233 ha	89.699 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	55%	75%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	56 kg N/ha/år	71 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	1.045 tons N/år	1.595 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	78 tons N/år	137 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	1.123 tons N/år	1.732 tons N/år
Det ansøgte projekt		
Nitratklasse 0	0,00 ha	157,70 ha
Nitratklasse I	258,97 ha	0,00 ha
Nitratklasse II	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse III	0,00 ha	0,00 ha
Samlet udbringningsareal	258,97 ha	157,70 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	25,0%	87,5%
Husdyrgødningbetinget udvaskning fra rodzonen	0,0 kg N/ha/år	0,0 kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningbetinget påvirkning til Natura 2000 området, ton N/år	0,000 ton N	0,000 ton N
Ansøgt nitratbidrag af samlede nitratbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,00%	0,00%

* Beregnet vha. Cttools

Det ansøgte har jvf. Skema 11 beregningsmæssigt en husdyrgødningbetinget nitratbelastning svarende til 0,0 % til fjordene.

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Holstebro Kommune vurderer, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. ad pkt. 1A-C i appendiks 1, 2 og 3. Herudover er den samlede husdyrgødningbetingede N-påvirkning af Natura 2000-områderne mindre end 1 pct. i det ansøgte projekt. Holstebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projekter ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt.

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen af påvirkning af Natura 2000-områderne i henhold til Miljøstyrelsens vejledning. Miljøstyrelsens vejledning er tiltrådt af Natur- og Miljøklagenævnet i NMK-133-00068, hvor nævnet den 24. november 2011 afgjorde, at vurdering og regulering af kvælstofudvaskningen skal ske på grundlag af forskellen mellem udvaskningen i ansøgt drift og udvaskningen i en drift uden brug af husdyrgødning – den såkaldte ”planteavlsmode”.

Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt

Udbringning af husdyrgødning kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks.

dræn, nærhed til overfladevande og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Udbringningsarealerne er beliggende på relativt fladt terræn, og der er på husdyrbrugets udbringningsarealer i Holstebro Kommune ikke konstateret områder med hældninger over 6 grader i umiddelbar nærhed af vandløb eller grøfter ud over mark 23-0. Vandløbet afvander til oplandet Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund som ikke er fosforbelastet, og der stilles derfor ikke yderligere vilkår til arealet. Udbringningsarealerne vurderes generelt ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning.

Det er i husdyrgødningsbekendtgørelsen fastlagt, at udbringning af gødning mm. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne.

Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke herforuden er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Jordbundstyper og detailafvandingsforhold

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er primært bestående af grov sandede jorde og lerblandede sandjorde, jvf. Skema 12.

Skema 12. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
22-0	2,63	-	JB1	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
25-1	5,04	-	JB1	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
25-2	7,15	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
24-0	6,21	-	JB1	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
9-0	5,05	-	JB1	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
10-0	4,68	-	JB11	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
11-0	1,39	-	JB1	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
36	0,87	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
9-1	0,54	-	JB1	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
23-0	0,94	-	JB1	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
1-0	10,88	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
7-0	14,29	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
8-0	7,37	-	JB3	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
12-0	7,41	-	JB5	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
25-0	6,67	-	JB3	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
29-0	8,36	-	JB5	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbunds-areal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
31-0	12,84	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
41-0	1,45	-	JB5	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
1-1	0,36	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
1-2	2,68	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
30-0	2,81	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
33	6,78	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
32-1	4,10	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
32-0	12,34	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
34-3	0,40	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
15	0,23	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
13-0	12,85	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
4-0	7,01	-	JB1	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
2-0	8,65	-	JB5	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
5-0	2,38	-	JB5	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
6-0	4,77	-	JB5	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
51-0	10,22	-	JB5	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
52-0	13,27	-	JB5	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
52-1	1,30	-	JB5	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
54-0	5,05	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
55-0	5,66	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
56-0	5,02	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
57-0	12,96	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
58-0	7,20	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
58-1	1,90	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
59-0	1,89	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
60-0	2,43	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
61-0	4,94	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
62-0	1,70	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
64-0	2,66	-	JB11	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
65-0	3,78	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
65-1	0,63	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
3-0	12,27	-	JB4	-	Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund	-	-	-
39-0	8,91	Nej	JB4	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
40-0	7,87	Ja	JB4	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
42-0	8,86	Ja	JB4	Ja	Nissum Fjord	-	2	0,55
44-0	2,86	Ja	JB3	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
47-0	2,89	Ja	JB4	Ja	Nissum Fjord	-	2	0,91
48-0	2,25	Ja	JB4	Ja	Nissum Fjord	-	2	0,11
46-0	1,75	Ja	JB4	Ja	Nissum Fjord	-	2	1,56
43-0	9,69	Ja	JB4	Ja	Nissum Fjord	-	2	1,85
45-0	6,31	Ja	JB4	Ja	Nissum Fjord	-	2	1,99
53-0	8,66	Ja	JB4	Ja	Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning Skalle Sø, Flynder Sø Helle Sø	-	2	2,56

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
28-0	22,20	Ja	JB4	Ja	Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning Skalle Sø, Flynder Sø	-	2	5,29
26-0	10,31	Ja	JB1	Ja	Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning Skalle Sø, Flynder Sø	-	2	3,16
26-1	5,73	Ja	JB1	Ja	Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning Skalle Sø, Flynder Sø	-	2	0,18
26-2	3,73	Ja	JB4	Ja	Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning Skalle Sø, Flynder Sø	-	2	1,01
14-0	9,24	Ja*	JB4	Nej	Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning Skalle Sø, Flynder Sø	-	0	0,00
15-0	7,55	Ja*	JB1	Nej	Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning Skalle Sø, Flynder Sø	-	0	0,00
16-0	1,95	Ja*	JB1	Nej	Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning Skalle Sø, Flynder Sø	-	0	0,00
18-0	4,85	Ja*	JB1	Nej	Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning Skalle Sø, Flynder Sø	-	0	0,00
19-0	10,91	Ja*	JB1	Ja	Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning Skalle Sø, Flynder Sø	-	2	6,56
50-0	18,51	Nej	JB5	Nej	Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning Skalle Sø, Flynder Sø	-	0	0,00
17-0	14,20	Nej	JB1	Ja	Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning Skalle Sø, Flynder Sø	-	0	0,00
35-0	19,25	Ja	JB4	Ja	Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning Helle Sø	-	2	4,28
37-0	4,03	Nej	JB4	Ja	Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning Helle Sø	-	0	0,00
38-0	11,20	Nej	JB5	Nej	Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning Helle Sø	-	0	0,00
27-0	8,32	Ja	JB4	Ja	Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning Helle Sø	-	2	0,44

* Angiver arealer hvor Holstebro Kommunes vurdering afviger fra det i ansøgningen oplyste. Holstebro Kommunes vurdering er baseret på drænkort, grøfte-kortlægning, pumpelagsområder, historiske kort og Ortho kort.

Målsatte søer –

En del af de ansøgte udbringningsarealer, jf. skema 12 er beliggende i oplandet Helle Sø, Skalle Sø og Flynder Sø. Søerne er fosforbelastede, jf. nedenstående og er derfor behandles efter de generelle fosforregler.

Helle Sø

Helle sø er beliggende i Natura 2000-område nr. 41 "Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø". Helle Sø, der er en ca. 27 ha stor vandakssø, er udpeget som naturtype 3150.

Af Natura 2000-planen for område 41 samt af udkast til vandplan for Hovedvandopland 1.2 – Limfjorden fremgår det, at Helle Sø ikke kan opfylde miljømålene om hen-

holdsvis gunstig bevaringsstatus og god økologisk tilstand grundet for stor næringsstofbelastning fra oplandet.

Af udkast til vandplanen 2010-2015 er den nuværende økologiske tilstand betegnet som dårlig i Helle Sø. Staten har opgjort et fosforreduktionskrav svarende til 170 kg fosfor/årligt for at sikre en fremtidig målopfyldelse, jf. tabel 1.3.2b, Vandplansudkast 2010-2015, Limfjorden, Hovedvandopland 1.2.

Holstebro kommune arbejder på at gennemføre et P-ådals-projekt som skal begrænse fosforbelastningen til søen i tilknytning til den spildevandsindsats overfor fosfor, som er vedtaget i Holstebro Kommune samt de generelle vandplantiltag herunder randzone mm.

Da Helle sø således ikke kan opfylde målsætningen om god økologisk tilstand, bør der som minimum ikke ske en merbelastning med næringsstoffer til søen.

Skalle sø

Skalle Sø er beliggende i Natura 2000-område nr. 41 "Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø". Skalle Sø, der er en ca. 77 ha stor vandakssø, er udpeget som naturtype 3150.

Af Natura 2000-planen for område 41 samt af udkast til vandplan for Hovedvandopland 1.2 – Limfjorden fremgår det, at Skalle Sø ikke kan opfylde miljømålene om henholdsvis gunstig bevaringsstatus og god økologisk tilstand grundet for stor næringsstofbelastning fra oplandet.

Af udkast til vandplanen 2010-2015 er den nuværende økologiske tilstand betegnet som moderat i Skalle sø. Staten har opgjort et fosforreduktionskrav svarende til 30 kg fosfor/årligt for at sikre en fremtidig målopfyldelse, jf. tabel 1.3.2b, Vandplansudkast 2010-2015, Limfjorden, Hovedvandopland 1.2.

Fosforbelastningen søges begrænset ved spildevandsindsatser overfor fosfor, som er vedtaget i Holstebro Kommune samt de generelle vandplantiltag herunder randzone mm.

Da Skalle sø således ikke opfylder målsætningen om god økologisk tilstand, bør der som minimum ikke ske en merbelastning med næringsstoffer til søen.

Flynder Sø

Flyndersø, Sydlig del er beliggende i Natura 2000-område nr. 41 "Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø". FlynderSø Sydlig del, der er en ca. 148 ha stor vandakssø, er udpeget som naturtype 3150.

Af Natura 2000-planen for område 41 samt af udkast til vandplan for Hovedvandopland 1.2 – Limfjorden fremgår det, at Flyndersø, Sydlig del ikke kan opfylde miljømålene om henholdsvis gunstig bevaringsstatus og god økologisk tilstand grundet for stor næringsstofbelastning fra oplandet.

Af udkast til vandplanen 2010-2015 er den nuværende økologiske tilstand betegnet som dårlig i Flyndersø. Staten har forudsat at fosforbelastningen reduceres med omkring 1.040 kg fosfor årligt fordelt i henhold til allerede vedtagne kommunale indsatser overfor forbedret spildevandsrensning fra den spredte bebyggelse i det åbne land svarende til 76 kg P/årligt, samt en indsats til reduktion af fosforbelastningen fra landbrugsarealer svarende til 964 kg fosfor årligt, Jf. tabel 1.3.2b, Vandplansudkast 2010-2015, Limfjorden, Hovedvandopland 1.2.

Det vurderes endvidere i Vandplanudkastet, at årsagen til manglende målopfyldelse i Flyndersø, Sydlig del også skyldes intern belastning med fosfor.

Sammensætningen af fiskebestanden med overvægt af fredfisk, den manglende udbredelse af undervandsplanter samt de vandkemiske parametre viser, at søen kan betegnes som stræk eutrofieret. De seneste vandkemidata fra 2012 viser, at søen sandsynligvis er kvælstofbegrænset, da TN:TP-forholdet er <5. Lavvandede søer er potentielt kvælstofbegrænsede, når TN:TP-forholdet er under 7. kilde (DCE).

Da Flyndersø, Sydlig del, således ikke opfylder målsætningen om god økologisk tilstand, bør der som minimum ikke ske en merbelastning med næringsstoffer til søen.

Fosforklasser og fosforoverskud

De målsatte søer, Helle Sø, Skalle Sø og Flynder Sø er overbelastet med fosfor. Ligeledes er Nissum Fjord i henhold til statens kortværk udpeget som et område, der er overbelastet med fosfor. Nissum Fjord er det eneste af de tre kystoplande hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende, der er udpeget som fosforbelastet.

Ingen af udbringningsarealerne er drænede lerjorde ($5 \leq JB \leq 10$). Jordene vurderes ikke at være omfattet af fosforklasse I og III.

30,45 ha af udbringningsarealerne er beliggende på detailafvandet lavbundsjord med en FE/P-ratio under 20, hvorfor arealerne vurderes at være omfattet af fosforklasse II.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredning af en fosformængde på 15.860 kg P/år, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 15.860 kg P/år betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 5,9 kg P/ha, jvf. Skema 13.

Skema 13. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	15.860 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	33,8 kg P/ha/år
P-fracførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	27,6 kg P/ha/år

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	5,9 kg P/ha/år
-------------------------------------	----------------

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit ca. 12 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord⁴. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 5,9 kg P/ha/år, jvf. Skema 13, hvilket er væsentligt mindre end det gennemsnitlige i det øvrige opland.

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område

Tabniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et overskud på 6,1 kg P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil altså forøge jordens indhold af fosfor med ca. 2 %. Husdyrbrugets andel af påvirkningen på Natura 2000-området er vurderet til 0,0 %, jvf. Skema 14.

Skema 14. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000 område ud fra et worst case scenarie baseret på miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Nissum Fjord	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2010)*	95.864 ha	71.086 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	19.173 kg P	14.217 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	5.761 kg P	3.934 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	24.934 kg P	18.151 kg P
Husdyrbrugets arealer		
Ansøgt areal	57,4 ha	57,4 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt kg P /ha	5,9 kg P/ha	5,9 kg P/ha
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	2%	2%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	1 kg P	1 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,0054%	0,0075%

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

For nitrat vurderes det, at en påvirkning på under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne påvirke et Natura 2000 område i et sådant omfang, at det vil kunne måles i recipienten med de nuværende biologiske målemetoder. Antages det samme at være gældende for fosforpåvirkning, vil det ansøgte projekt ikke påvirke Natura 2000-området Nissum Fjord, herunder Felsted Kog væsentligt negativt, da husdyrbrugets individuelle påvirkning i retsbeskyttelsesperioden af området er under 1 %.

⁴ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdrifts-afgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

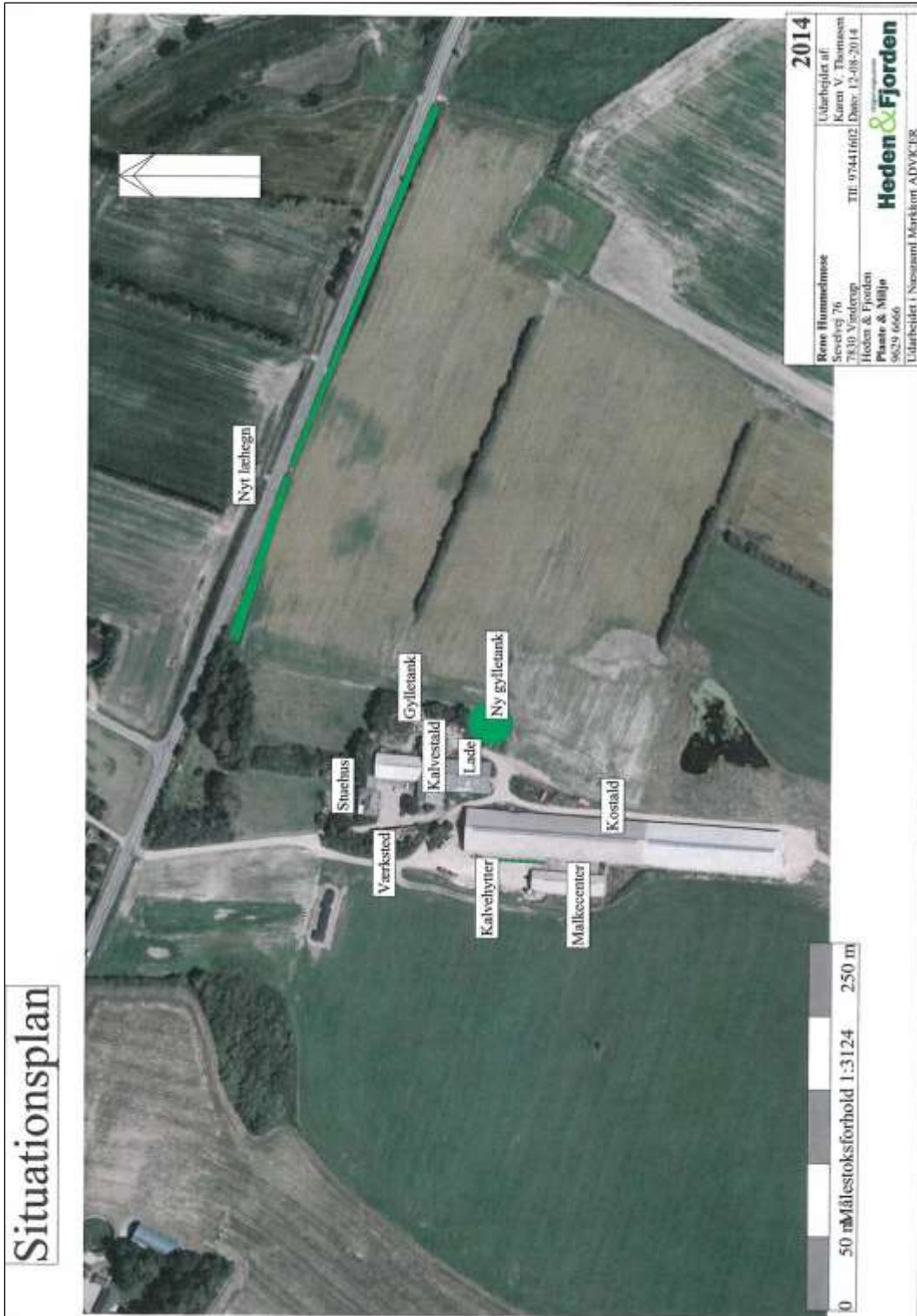
Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

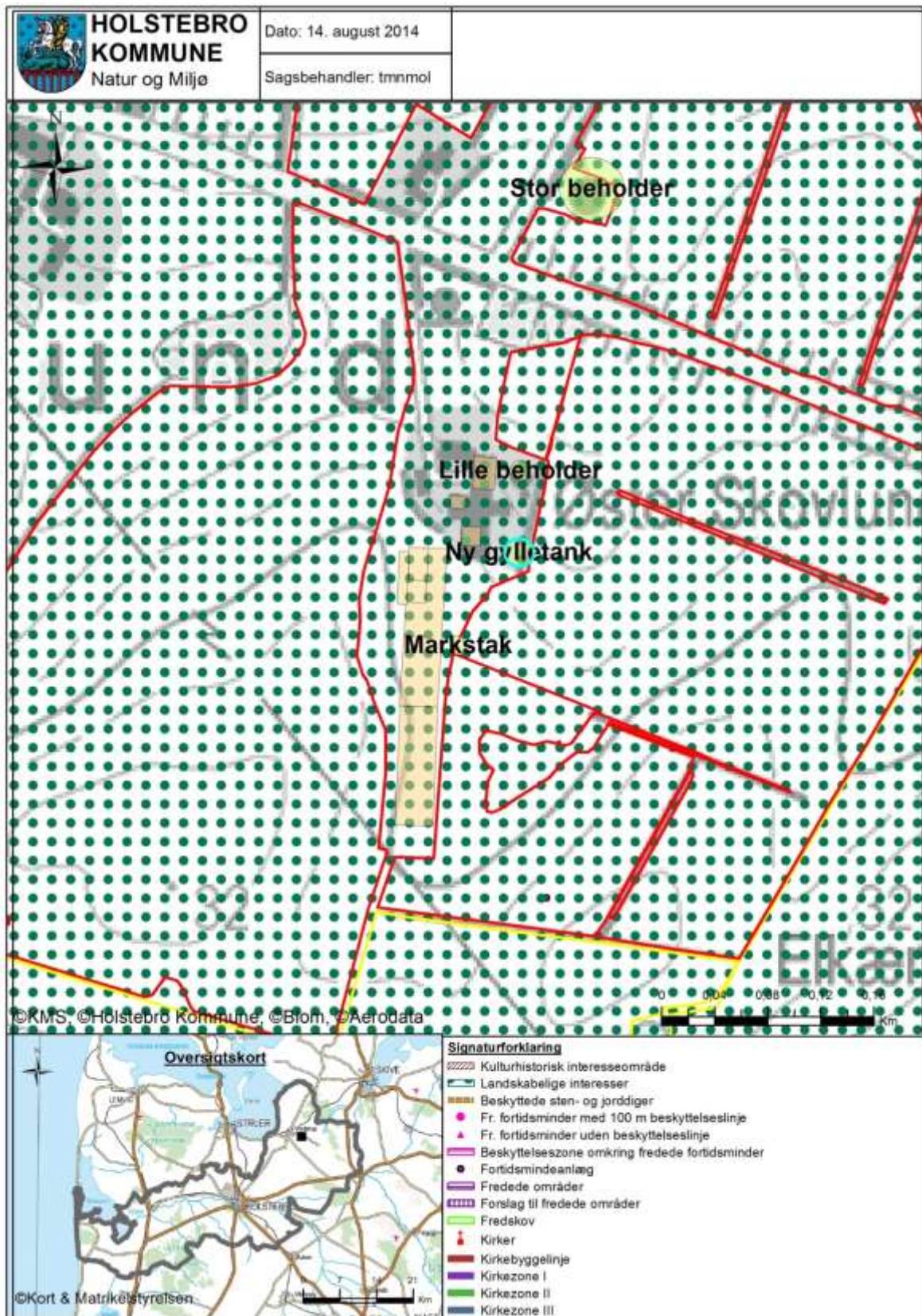
Bilag

Bilag 1 – Situationsplan

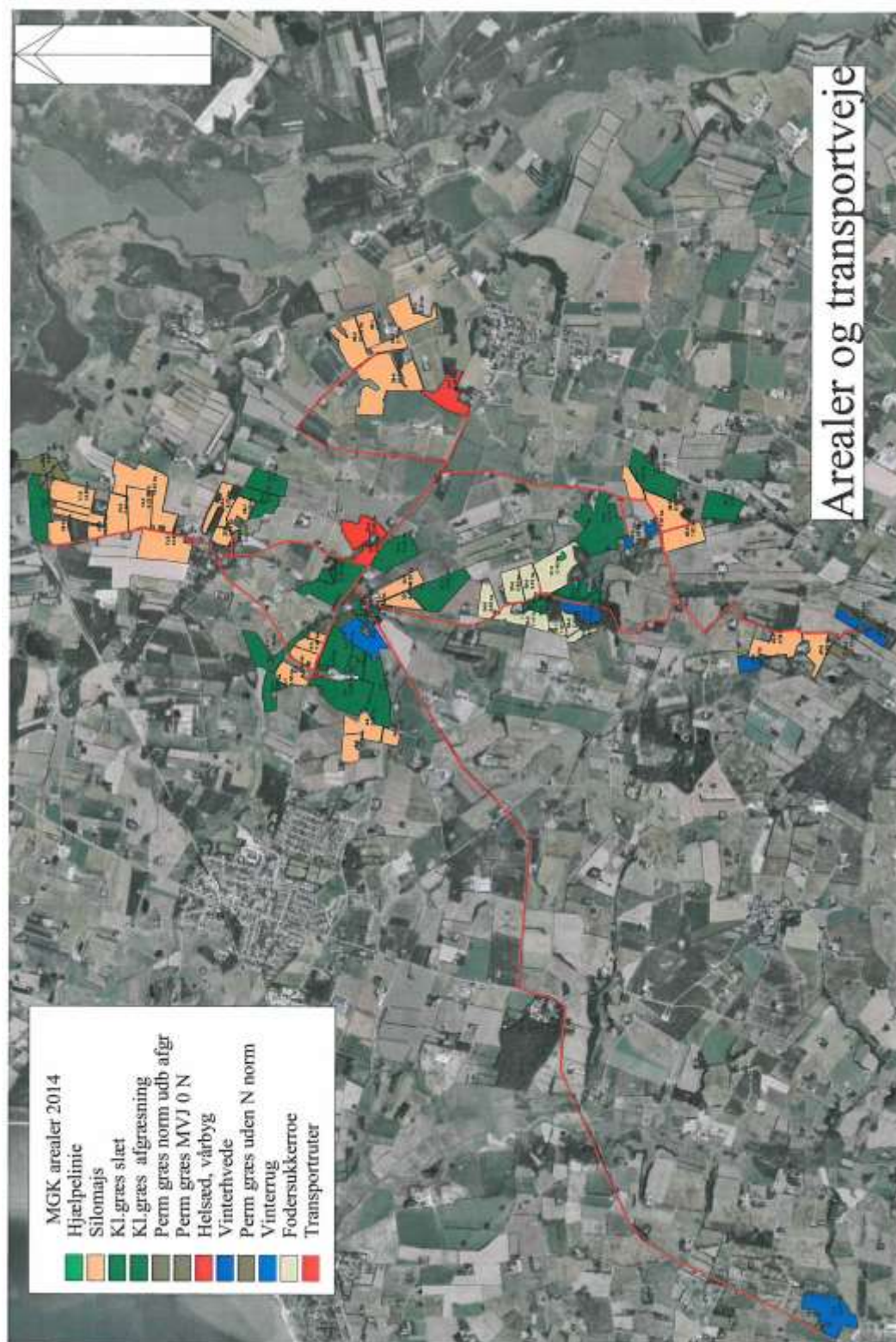

Bilag 2 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser omkring anlæg

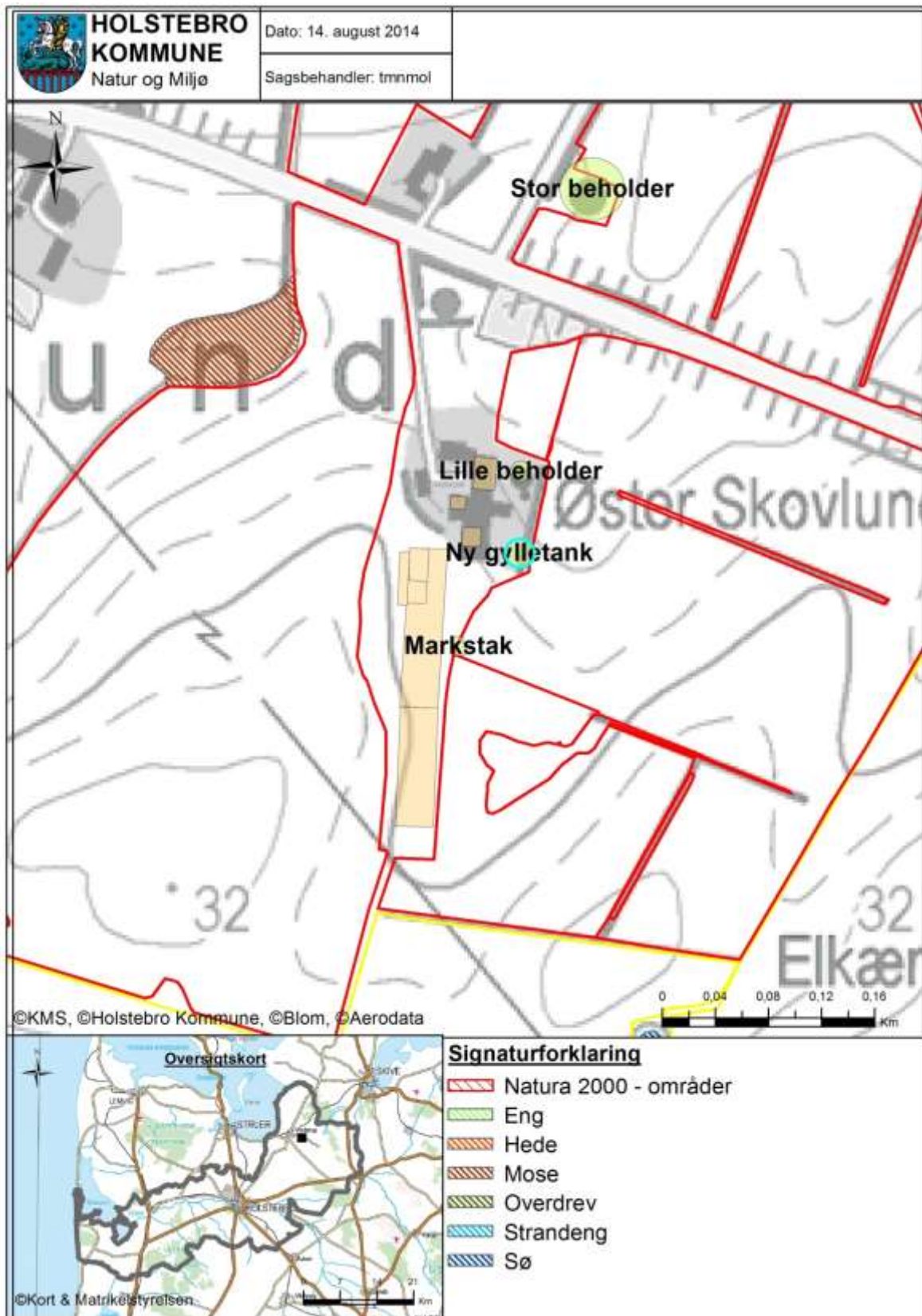

Bilag 3 – Gylletransportruter

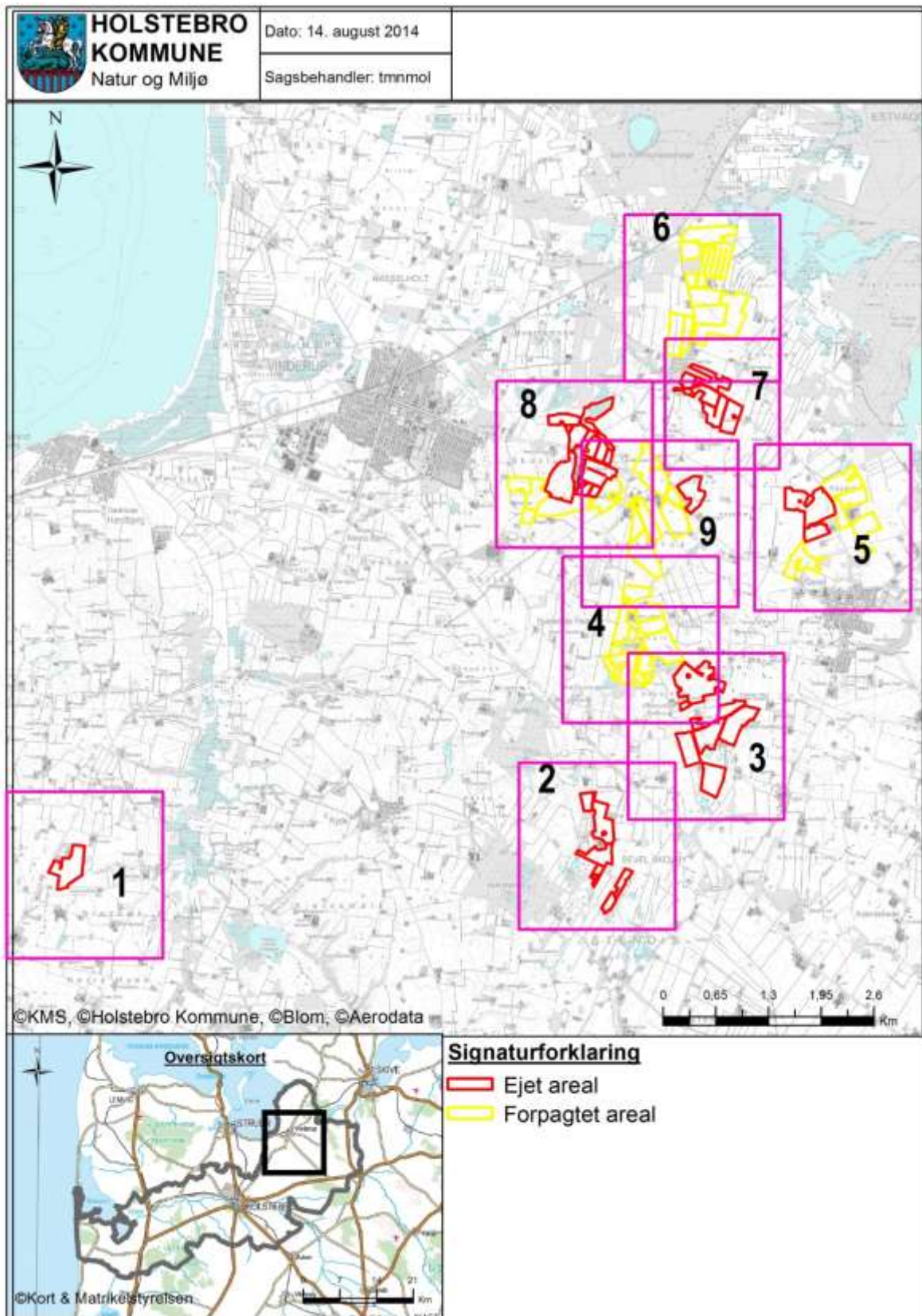

Bilag 4 – Naturområder omkring anlæg

Bilag 5 – Oversigtskort over udspretningsarealerne

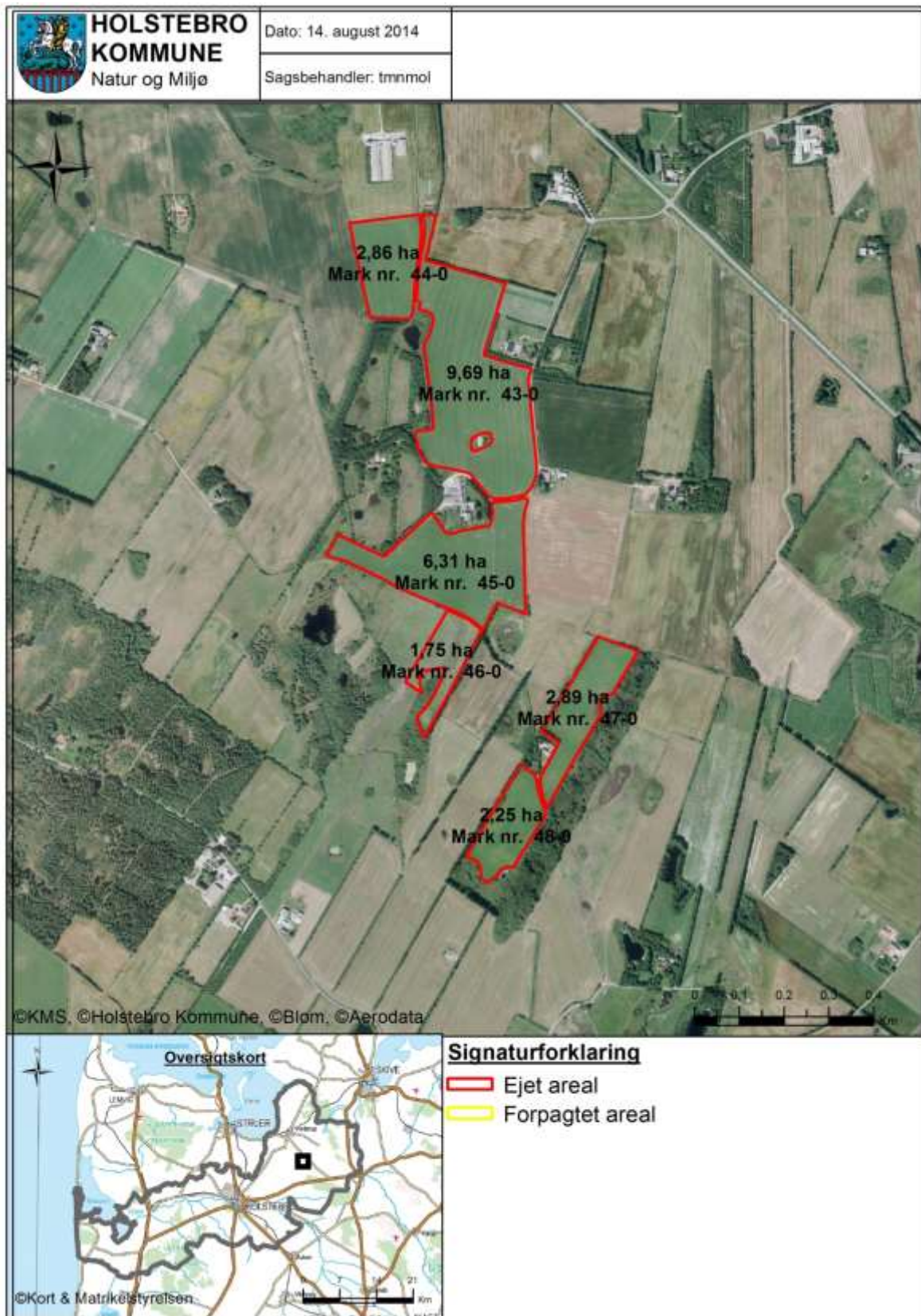

Bilag 5 – Arealer del 1/9

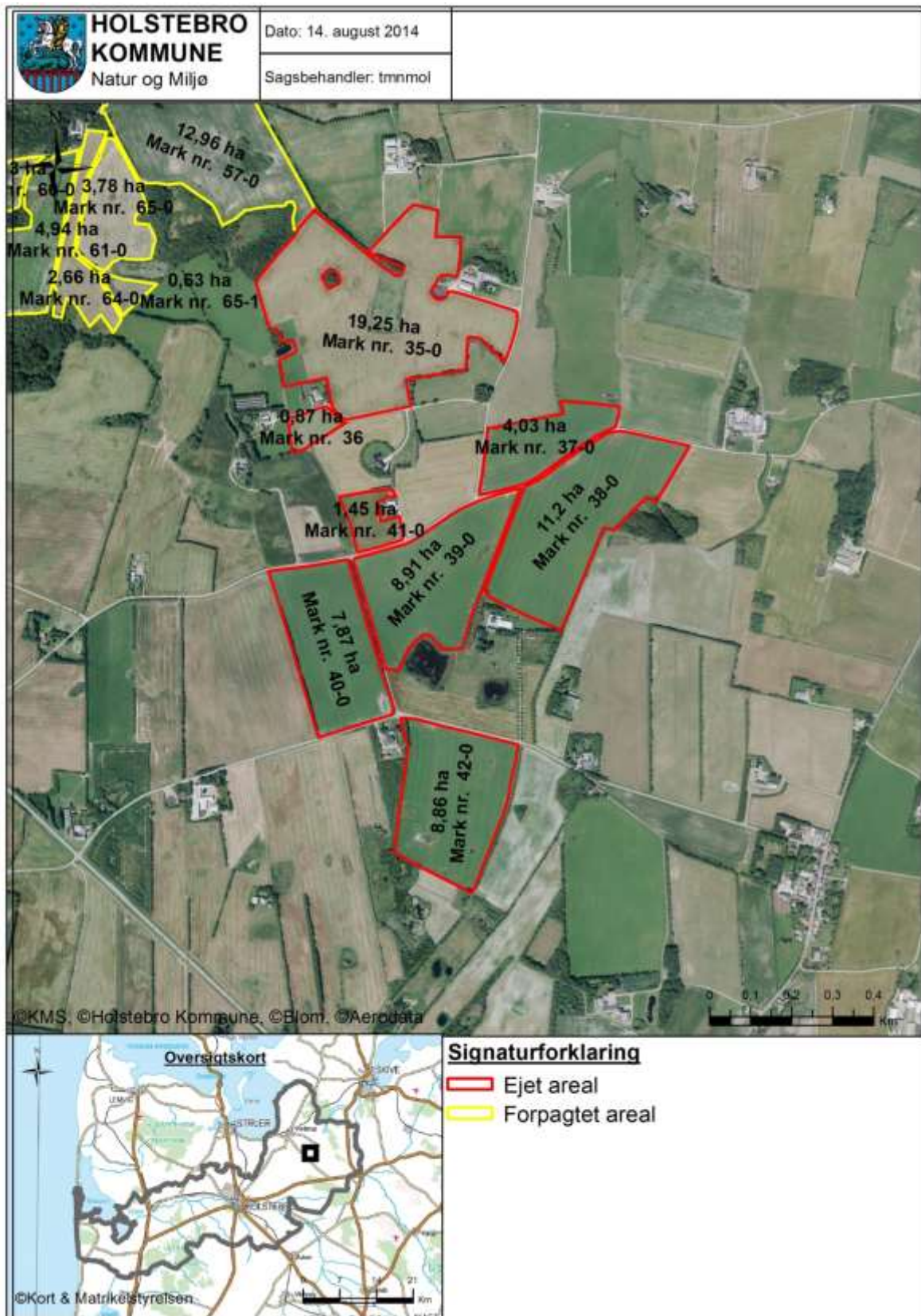

Bilag 5 – Arealer del 2/9

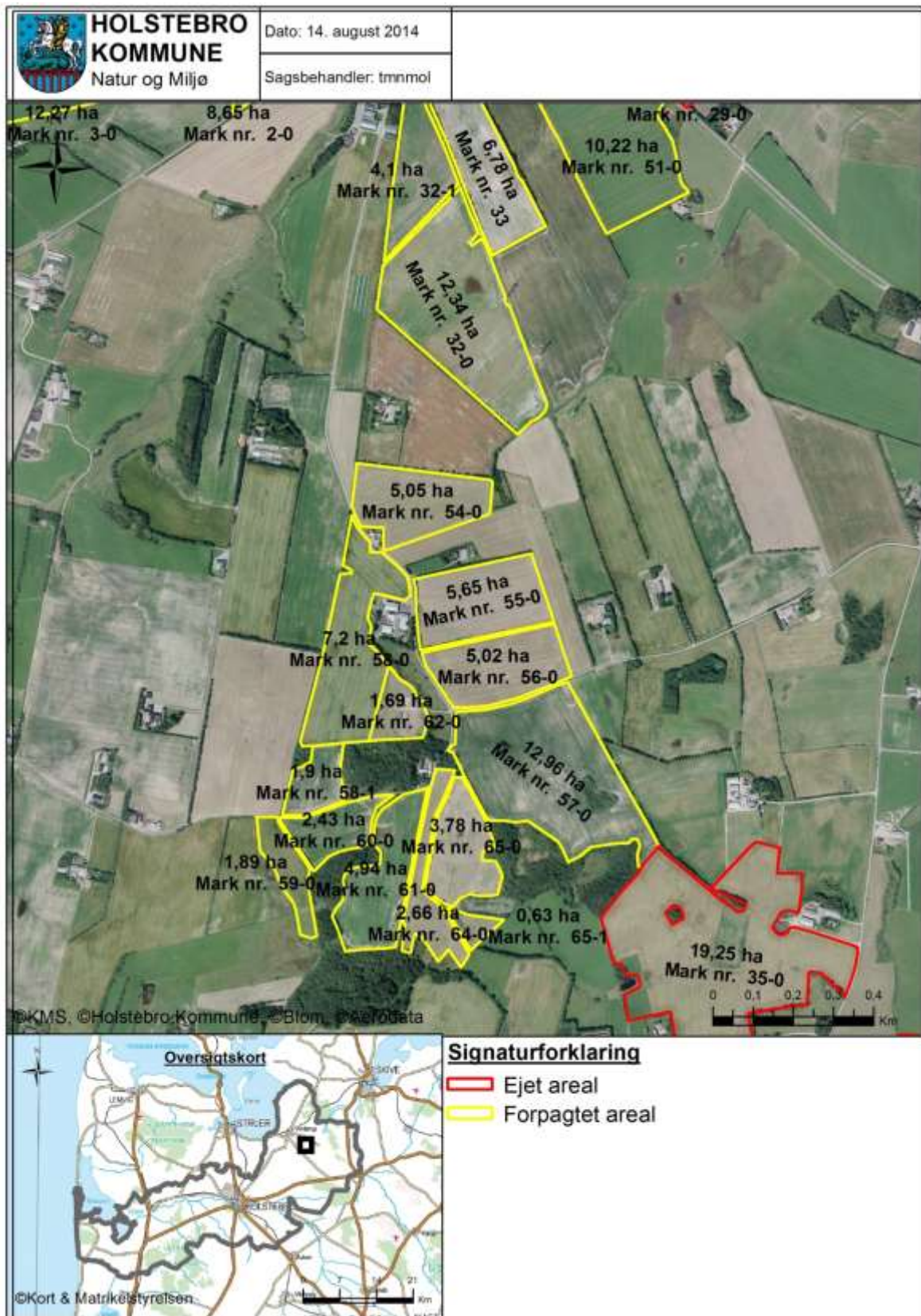

Bilag 5 - Arealer del 3/9

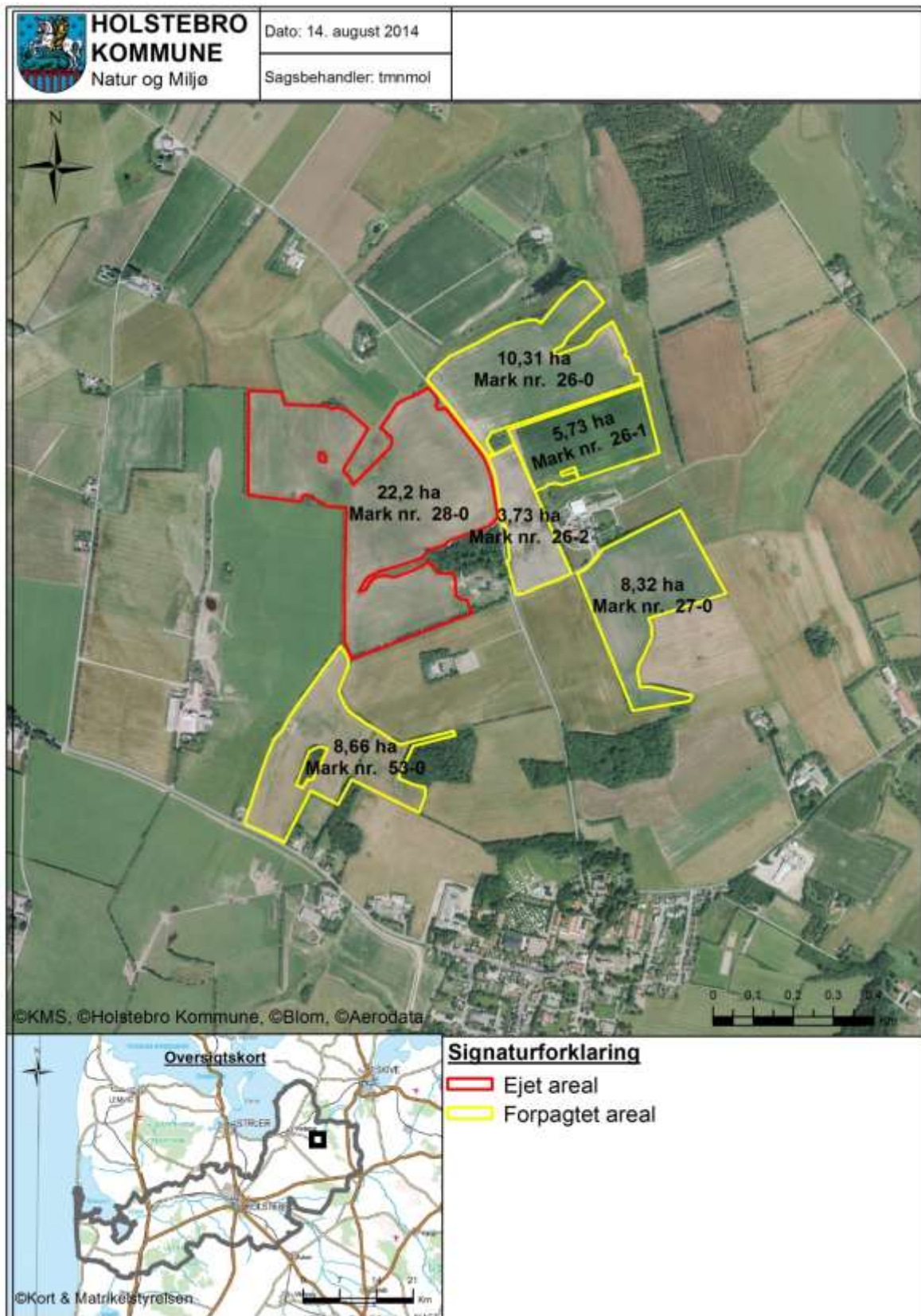

Bilag 5 – Arealer del 4/9

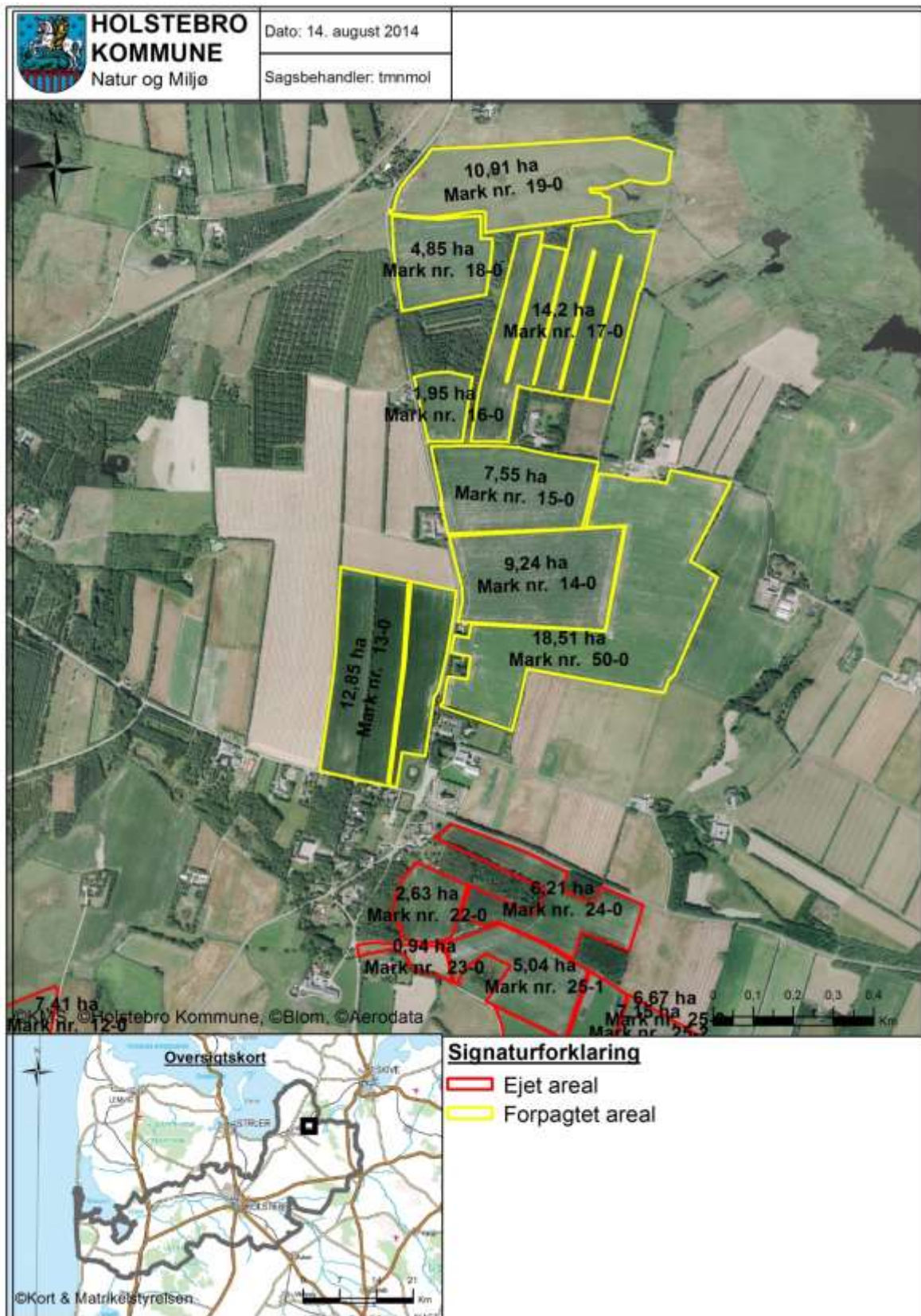

Bilag 5 – Arealer del 5/9

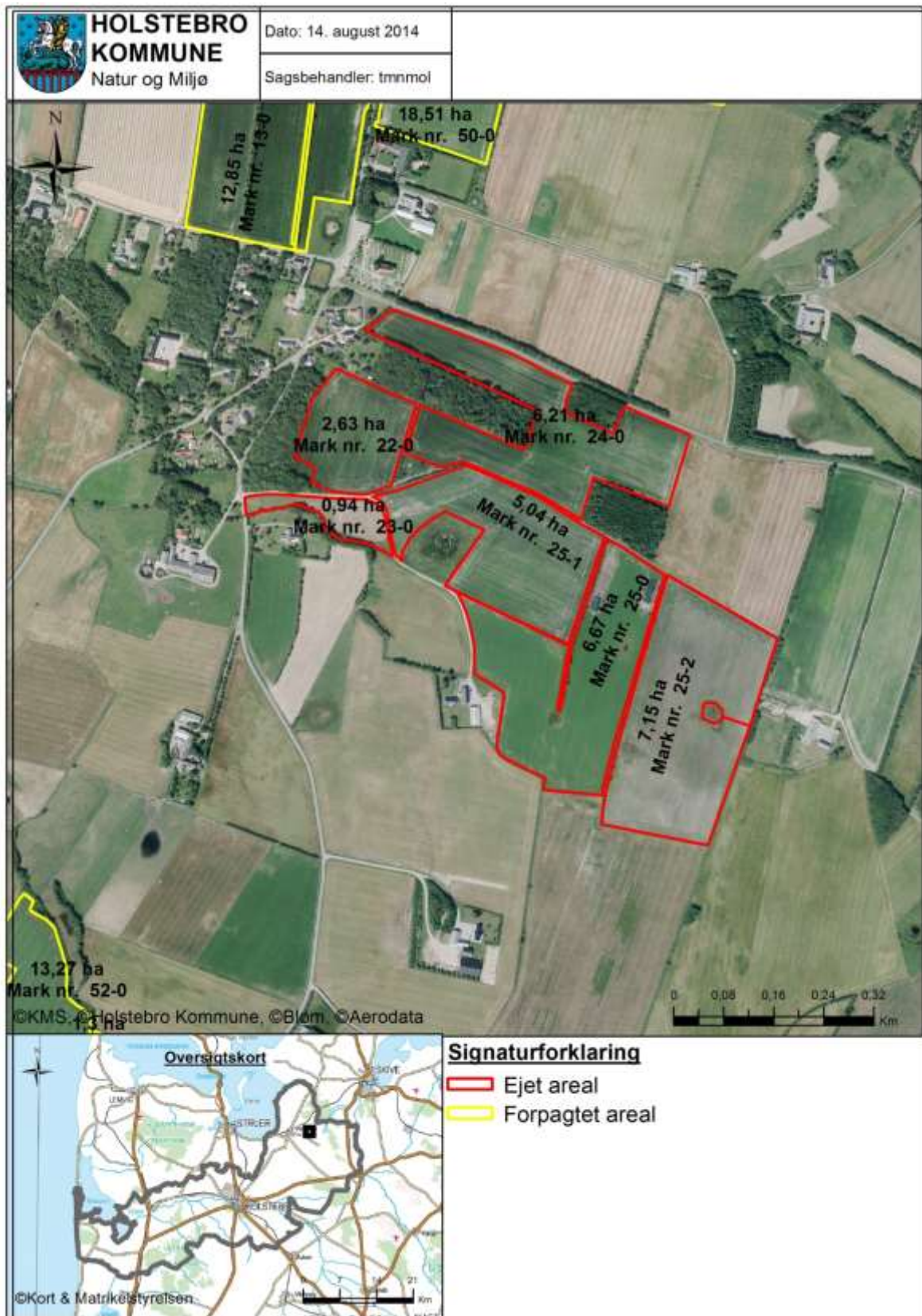

Bilag 5 – Arealer del 6/9

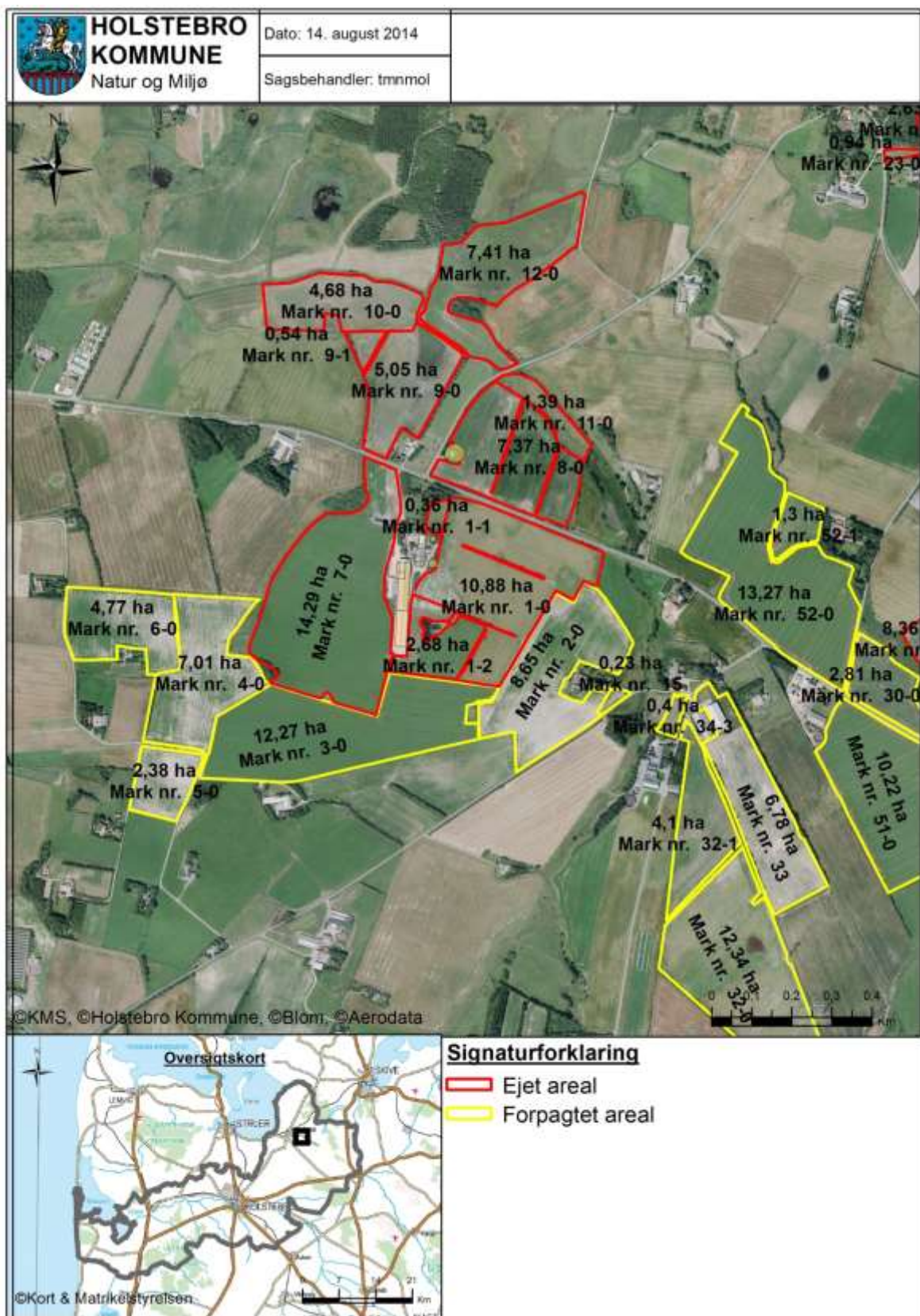

Bilag 5 – Arealer del 7/9

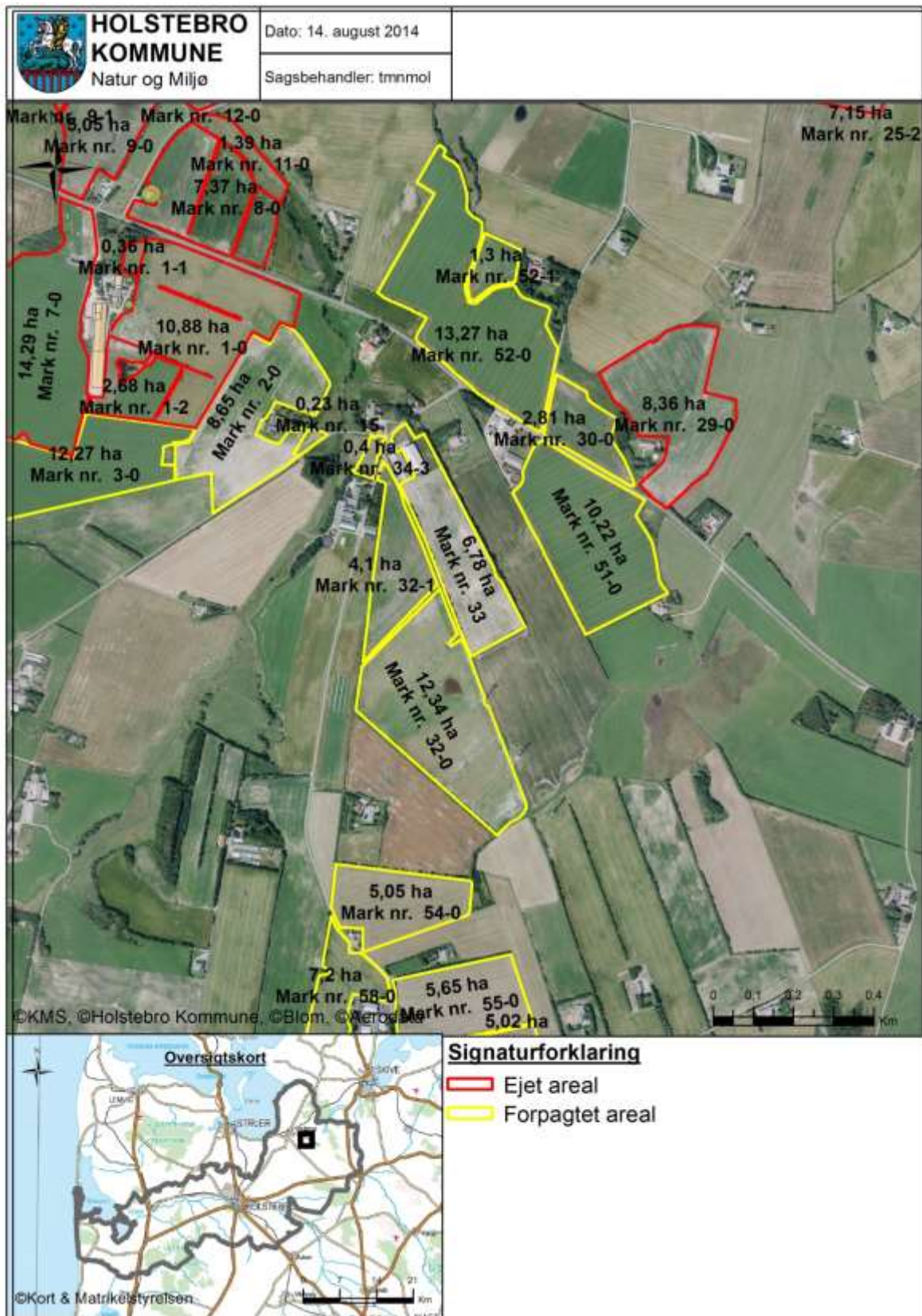

Bilag 5 – Arealer del 8/9

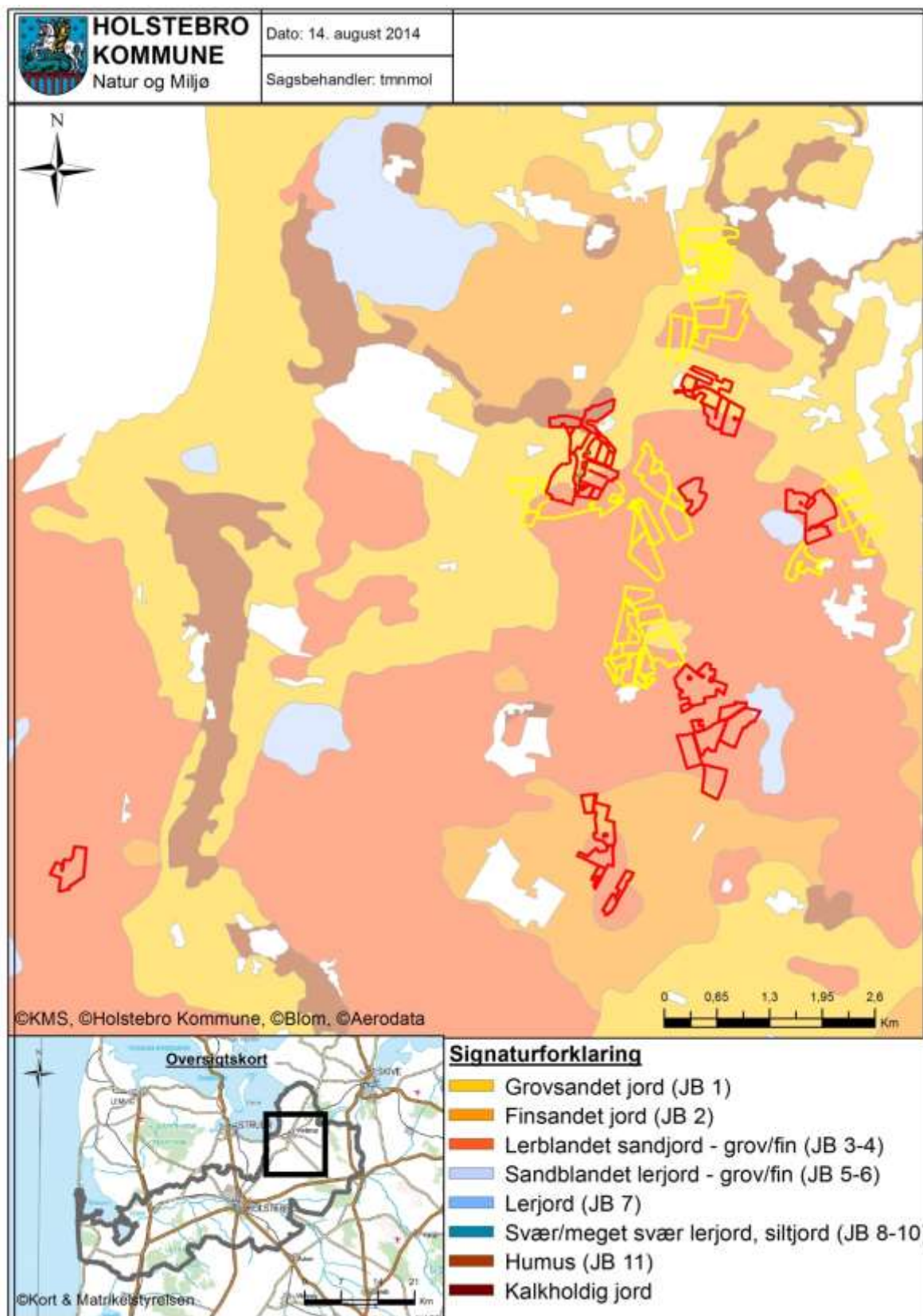

Bilag 5 – Arealer del 9/9

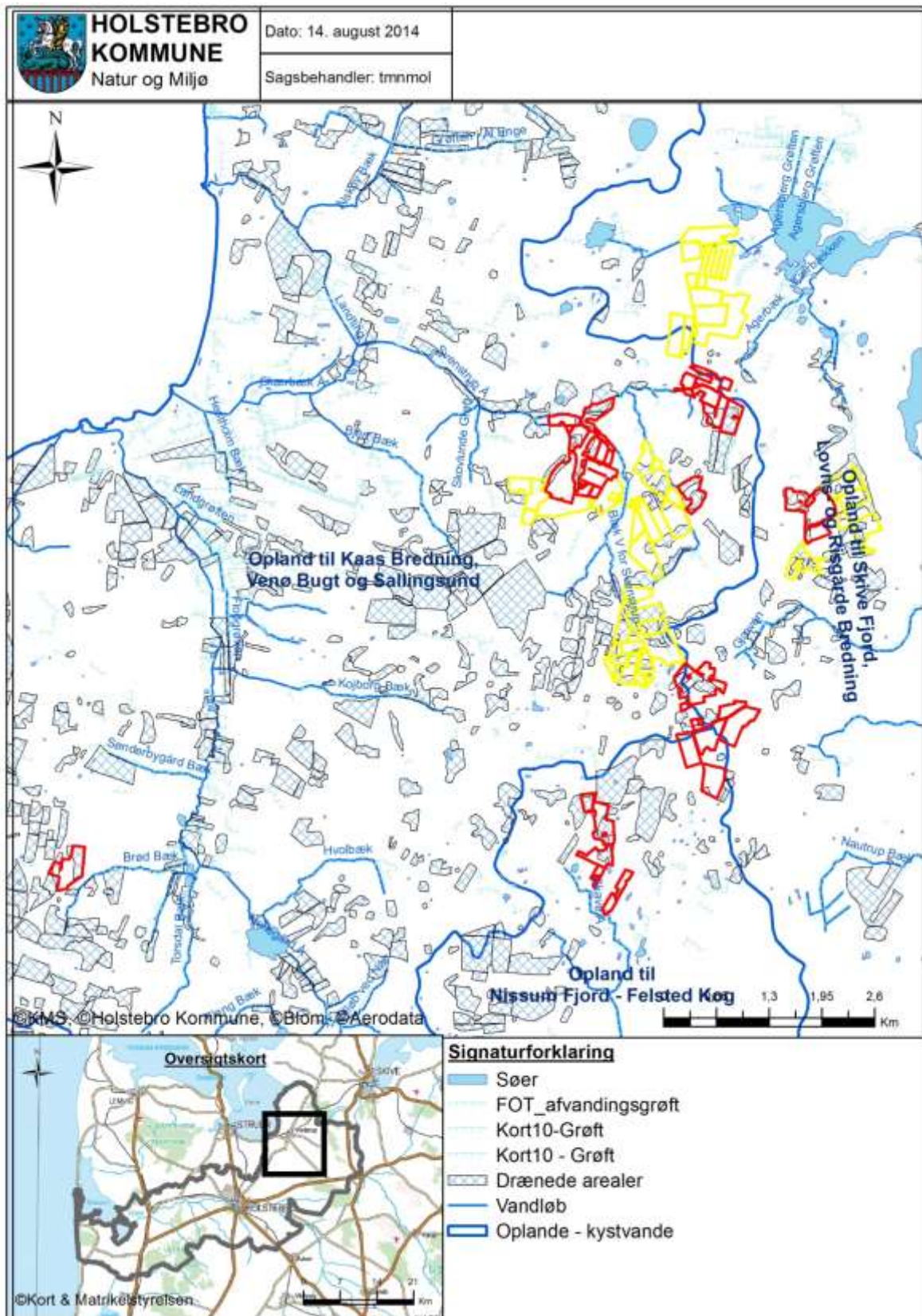

Bilag 6 – Jordbundstyper

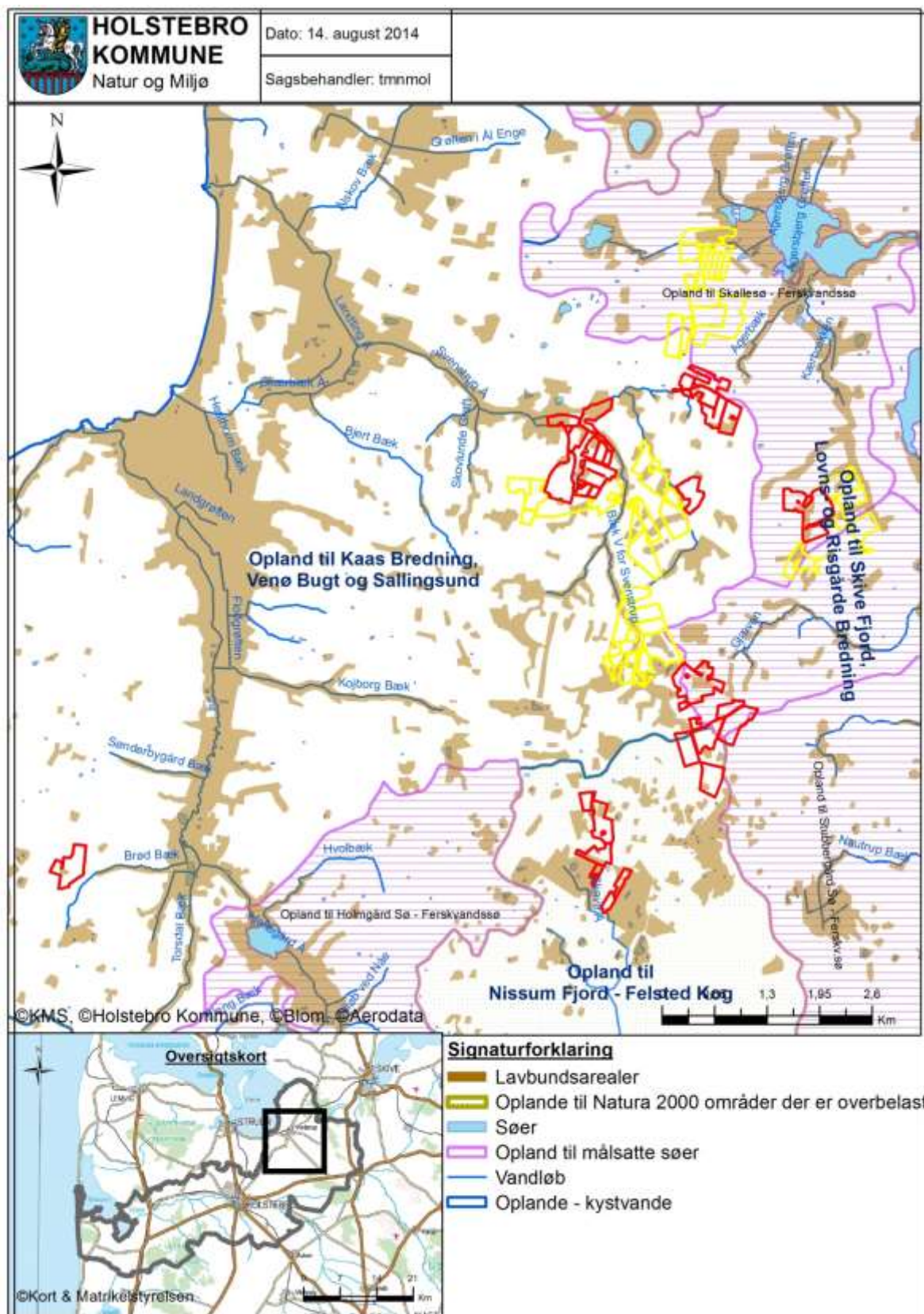

Bilag 7 – Detailafvandingsforhold

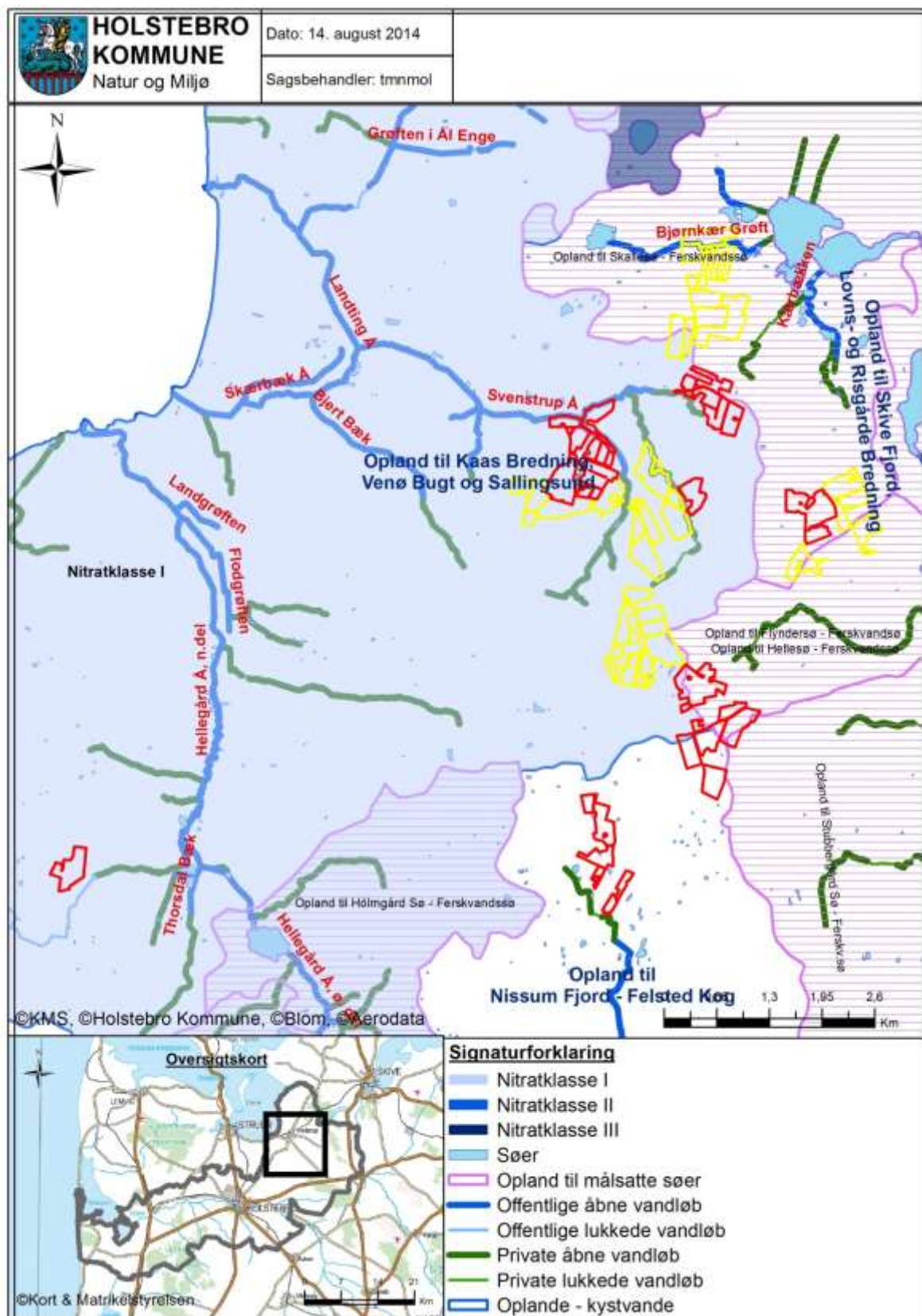

Bilag 8 – Risikoområder for fosfordvaskning (okkerklasser)

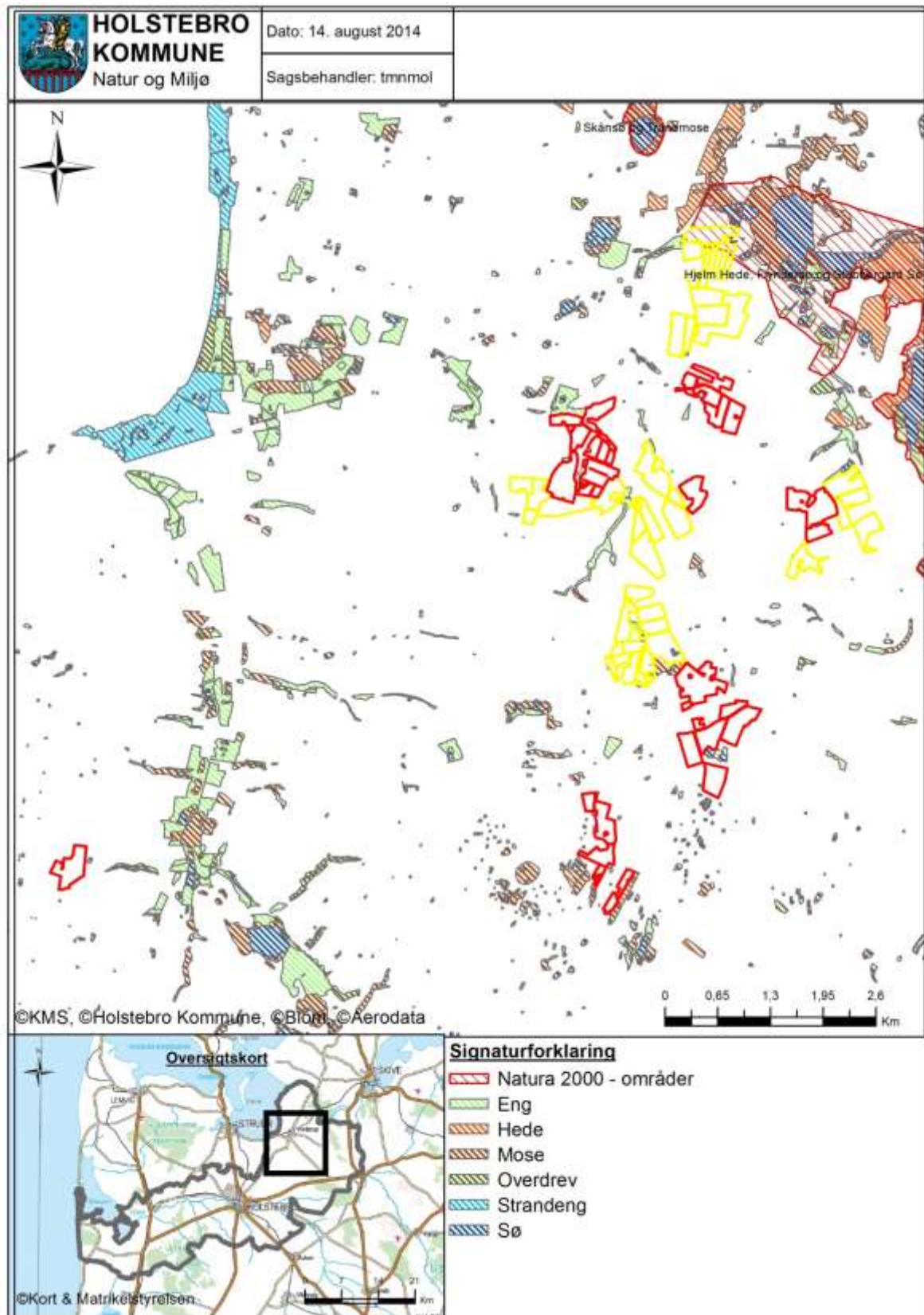

Bilag 9 – Risikoområder for nitratudvaskning (nitratklasse)

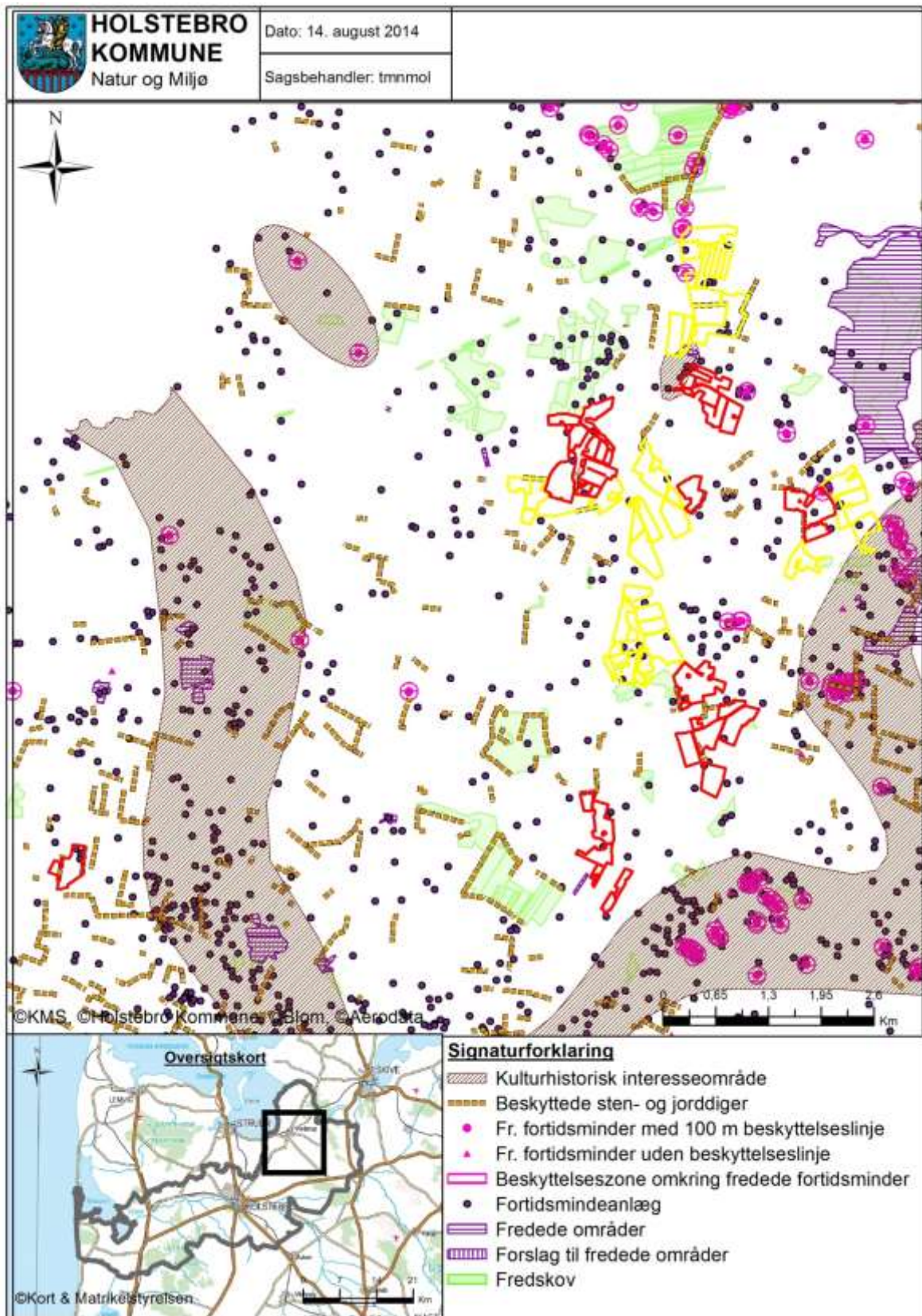

Bilag 10 – Naturområder i forhold til udspretningsarealer

Bilag 11 – Landskabs- og kulturhistoriske interesser omkring udspredningsarealer

Bilag 12 – Ansøgt ny udkørselsvej (behandles af vejmyndigheden)

Appendiks 1 - Natura 2000-vandopland Nissum Fjord - status for udpegningsgrundlag samt forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Nissum Fjord er udpeget som Natura 2000-område (N65) på baggrund af Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelsesområder (F38) og Ramsarområder (R4). Nissum Fjord, inkl. den yderste del af Storå, samt området omkring Indfjorden og Tangsø er udpeget som Natura 2000-område.

Nissum Fjord er bestående af tre bassiner, der er mere eller mindre afsnørede. Fjordens nordvestlige del forbindes med Vesterhavet gennem slusen ved Thorsminde, og fjorden vurderes som værende en lukket fjord.

Felsted Kog, der er inderfjorden i Nissum Fjord, er kategoriseret som kystlagune (1150), og i udkast til vandplan 2010-2015 for Nissum Fjord fremgår det, at:

”Natura 2000-området Nissum Fjord har på udpegningsgrundlaget den prioriterede naturtype Kystlaguner og strandsøer (1150), i alt 6430 ha fordelt på Nissums Fjords tre bassiner. Naturtypen har ugunstig bevaringsprognose grundet belastning med næringsstoffer og miljøfarlige stoffer. Det er endvidere vurderet, at uhensigtsmæssig hydrologi er en trussel mod naturtypen. For at opfylde habitatdirektivets målsætning om gunstig bevaringsstatus skal tilførslen af næringsstoffer reduceres væsentligt, således at der opnås udbredt dække af undervandsplanter som tilfredsstillende livsbetingelserne de internationalt vigtige forekomster af trækkende gæs, ænder og svaner.”

SMV-analysen⁵ for N65 Nissum Fjord anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Næringsrige søer og vandhuller.
- Odder, på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Bæklampret, på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb og på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbet/ene.
- Vandranke, da bestanden i kanalen syd for Felsted Kog er stor og i de senere år har været stigende. Vurdering af bevaringsstatus som gunstig er dog under forudsætning af at kanalen fortsat grødeskæres.
- Rørdrum, kortnæbbet gås, bramgås, krikand og rørhøg. Arterne vurderes at have stabile eller stigende yngle/raste bestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Strandeng på grund af dårlig hydrologi og visse steder tilgroning.
- Kystlagune naturtypen (Nissum Fjord) på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet og en ikke optimal slusedrift.
- Søbred med småarter (ret næringsfattige søer, Byn og Søndersund og mindre vandhuller) pga. at den højeste tålegrænse for N-deposition er overskredet.
- Vandløb da vandløbene mange steder vedligeholdes for hårdt, der er for stor sandvandring eller strækningerne er regulerede.
- Knopsvane, sangsvane og klyde pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Pibesvane pga. faldende bestande på denne såvel som på øvrige danske rasteplasser
- Lysbuget knortegås, spidsand og pibeand pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Klyde som ynglefugl pga. prædation fra rovdyr især på den tidligere største yngleplads på Fjandø

⁵ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

- Almindelig ryle, brushane og hvidbrystet præstekrave pga. tilgroning, dårlig hydrologi og generel tilbagegang for hele bestanden i Danmark. Endvidere fordi at arterne er meget ustabil forekommende i Natura 2000-området.
- Fjordterne, splitterne og havterne som ynglefugle på grund af tilgroning og prædation fra rovdyr i de tidligere største ynglekolonier på Fjandø.
- Dværgterne pga. generel tilbagegang på landsplan.
- Laks. På trods af god vandløbskvalitet i Storå og de store tilløb: Vegem Å, Gryde Å, Idom Å og Råsted Lilleå og gode passageforhold er opgangen af naturlige laks (ikke udsatte) i Storå-systemet kun vurderet til ca. 140 gydemodne fisk årligt (DTU Aqua 2008).

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter (ej kortlagt), enårig strandengsvegetation (ej kortlagt), tidvis våd eng (ej kortlagt) og rigkær (ej kortlagt).
- Havlampret, flodlampret og stavsild pga. manglende viden om arternes forekomst i området.
- Plettet rørvagtel, lille kobbersnepe og toppet og stor skallesluger grundet fluktuerende og ustabil forekomst.

Samlet kan det konkluderes, at Natura 2000 udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord, herunder Felsted Kog er negativt påvirket af fosfor- og nitrattilførelsen.

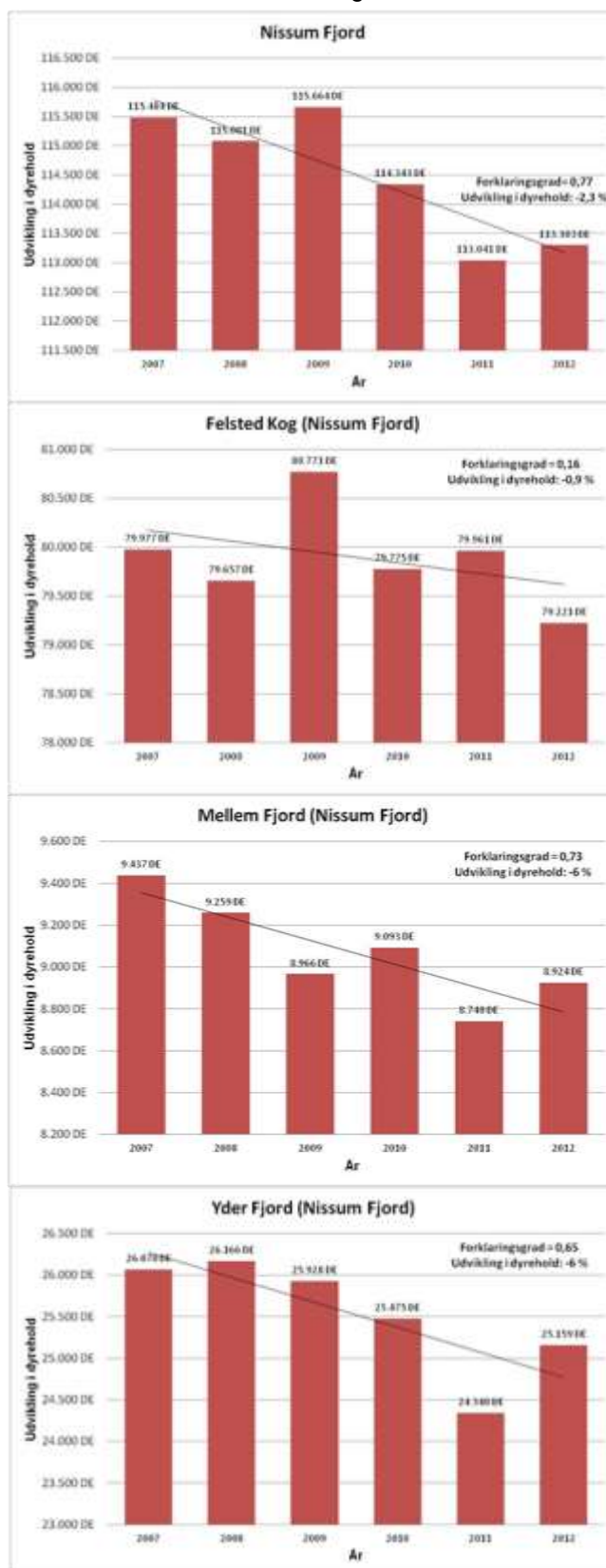
Nitrat - Vurdering af forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er i henhold til miljøstyrelsens vejledning en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) hvis der er andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderin-

Figur 1. Udviklingen i dyrehold i hele oplandet og deloplandene til Nissum Fjord i perioden 2007-2012, samt dataserierne forklaringsgrad og den korrespondierende relative udvikling.

gen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, ikke må anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A)

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at dyreholdet i oplandet til Nissum Fjord, herunder i deloplandene Felsted Kog, Mellem Fjord og Yder Fjord har været faldende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013. De anførte produktionstal kan variere fra Miljøstyrelsens datasæt, da Holstebro Kommune kan korrigere datasættet for fejl⁶ i f.eks. CHR-data eller lokale forhold, der kan have stor betydning i mindre oplande.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis forklaringsgraden er mindre end 0,5. Af figur 1 fremgår det, at forklaringsgraden for den lineære regression er over 0,5 for hele fjorden samt i oplandene til Mellem og Yder fjorden, hvorfor udvikling her vurderes på baggrund af den lineære regression. I oplandet til inderfjorden Felsted Kog er forklaringsgraden mindre end 0,5, hvorfor udviklingen i dyrehold vurderes på baggrund af en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår i forhold til 2007.

I perioden fra 2007 til 2012 er antallet af producerede DE i oplandet til Nissum Fjord faldet med 2,3 %, og i oplandet til Felsted Kog er faldet på 0,9 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet producerede husdyr i oplandet til Felsted Kog fra 2007 til 2012 er faldende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau for Felsted Kog er opfyldt.

Ad pkt. 1B)

Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Nissum Fjord, herunder særskilt til Felsted Kog i perioden 2007 til 2012, jvf. nedenstående redegørelse.

I henhold til udkast til vandplanen for Nissum Fjord er fordelingen af andre kilder til nitratudledning til Nissum Fjord primært bestående af renseanlæg (40 %), dambrug (38 %), regnbetingede udløb (12 %) og spredt bebyggelse (10 %).

⁶ Data i CHR skal indberettes for antal dyr på stald for f.eks. svin, kyllinger og mink. I samarbejde med Conterra Aps har en række kommuner indberettet åbenlyse fejl, såsom produktion, hvor den årlige produktion er angivet, eller hvor hvalpe er anført i stedet for avlsdyr. Når en sådan fejl konstateres, så foretager Conterra Aps en korrektion af fejlen i dataserien for hele perioden siden 2007.

Renseanlæg

Renseanlæg er efter landbruget, den næststørste udleder af nitrat til Nissum Fjord. Der er 13 renseanlæg, der har udledninger til Nissum Fjord, hvoraf 10 er placeret i oplandet til Felsted Kog. På baggrund af oplysningerne i WINSPV har Holstebro Kommune foretaget en beregning af kildeudledningerne fra renseanlæggene i oplandet til Nissum Fjord. Punktkildeudledninger fra renseanlæg i oplandet til Nissum Fjord er i perioden 2007 til 2012 er faldet fra 123 tons/år til 118 tons/år, mens punktkildeudledningen til Felsted Kog i samme periode faldet fra 119 tons N/år til 115,1 tons N/år, jvf. tabel 1.

Tabel 1. N-kildeudledning fra renseanlæg beliggende i oplandet til Nissum Fjord fordelt på udledningen til Felsted Kog samt Mellem- og Yder Fjorden. Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2010.

Opland	Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
Nissum Fjord	Felsted Kog	2007	119,3 tons N/år	100	0,0 tons N/år
		2008	127,7 tons N/år	107	8,5 tons N/år
		2009	98,7 tons N/år	83	-20,5 tons N/år
		2010	93,9 tons N/år	79	-25,3 tons N/år
		2011	97,3 tons N/år	82	-22,0 tons N/år
		2012	115,1 tons N/år	97	-4,2 tons N/år
	Mellem- og Yderfjord	2007	4,1 tons N/år	100	0 tons N/år
		2008	2,5 tons N/år	61	-1,6 tons N/år
		2009	2,0 tons N/år	48	-2,1 tons N/år
		2010	2,1 tons N/år	52	-2,0 tons N/år
		2011	2,4 tons N/år	59	-1,7 tons N/år
		2012	3,0 tons N/år	73	-1,1 tons N/år

Dambrug

Der er i henhold til vandplanen 16 dambrug i oplandet til Nissum Fjord, hvoraf de 13 afleder til Felsted Kog, mens de resterende afleder til Mellem- og Yderfjorden. Det fremgår af vandplanen, at "Udledningen fra ferskvandsdambrugene i Hovedvandområdet Nissum Fjord er siden midten af 1990'erne forblevet stort set uændret, men fra 2005 og frem til 2015, nedlægges og ombygges en del dambrug, med store reduktioner af den organiske udledning, mindre reduktion i fosforudledningen, men stort set ingen reduktion i udledningen af kvælstof. Årsagen til dette er, at der i forbindelse med moderniseringer og etablering af forbedret rensning på dambrugene, ofte gives tilladelse til et større foderforbrug, og at fodermengden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges." På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug til Nissum Fjord samt deloplandet til Felsted Kog vil være relativt uændret.

Regnvandsbetingede udløb

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne herfra at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid, at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. renseanlæg.

Spredt bebyggelse

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring af direkte udledninger til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. I de undersøgelser, der foreligger, reduceres udvaskningen med ca. 85 % ved anvendelse af nedsivningsanlæg i forhold til den direkte udledning. Disse tal er baseret på lerjorde, hvorfor de ikke umiddelbart kan overføres til de lette sandede jorde i oplandet til Felsted Kog, men de illustrerer, at udviklingen vil medføre en reduceret udledning fra den spredte bebyggelse. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Ad. pkt. 1C)

Som udmøntning af vandplanerne er der planlagt et vådområde i oplandet til Felsted Kog med et forventet reduktionspotentiale på 40 tons N. Da Holstebro Kommune har vurderet, at dyretrykket ikke er stigende i oplandet til Nissum Fjord, herunder Felsted Kog, er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke er inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven i opgørelserne under pkt. 1A og 1B.

Appendiks 2 - Natura 2000-vandopland Venø Sund - status for udpegningsgrundlag samt forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund står i forbindelse med Venø Sund, der er udpeget som Natura 2000 område N62 på baggrund af EF-habitatområde (H55) og EF-fuglebeskyttelsesområde (F40) - Venø og Venø Sund.

SMV-analysen⁷ for Venø Sund og Venø (Natura 2000-område nr. 62, Habitatområde H55, Fuglebeskyttelsesområde F40) anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Strandenge i området, da langt den overvejende del er afgræsset og har gunstig naturtilstand.
- Kalkoverdrev, da kvælstofbelastningen ligger under naturtypens tålegrænse og det kortlagte areal har høj strukturtilstand.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Lagune, bugt og rev primært pga. for stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.
- Klithede, tør hede og surt overdrev fordi laveste enden af tålegrænseintervallet for kvælstofdeposition er overskredet på hele arealet.
- Lysbuget knortegås, hvinand, toppet skallesluger, stor skallesluger pga. for stor belastning med næringsstoffer i fjorden, forstyrrelse m.v.
- Klyde pga. lav og meget sårbar ynglebestand i området.

Prognosen er ukendt for:

- Enårig strandengsvegetation, stavsild, spættet sæl og dværgterne pga. manglende kendskab til naturtypens/arternes forekomst i området.

Den primære påvirkning af Natura 2000 område (N62) fra udvidelser af husdyrbrug i Holstebro Kommune sker gennem udvaskning af næringsstoffer ved udbringning af husdyrgødning på husdyrbrugets udbringningsarealer. Projektet vurderes primært at kunne påvirke større lavvandede bugter og vige (1160) samt rev (1170). Prognosen er ugunstig pga. for store tilledninger af næringsstoffer fra land, og næringsstofbelastning af de marine områder udgør en alvorlig trussel. Venø Sund og Venø Bugt er som resten af Limfjorden påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. Dette resulterer i nedsat sigtdybde, bl.a. forringede forhold for ålegræssets dybdeudbredelse. Bundfaunaens sammensætning er ligeledes påvirket af den høje næringsstofbelastning. Dermed påvirkes også fødegrundlaget for lysbuget knortegås og hvinand, der henholdsvis lever af bundplanter og -invertebrater. Toppet- og stor skallesluger, der begge primært lever af fisk, påvirkes også negativt.

Oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er ikke udpeget som fosforfølsomt område i miljøstyrelsens kortværk, men idet prognosen for Venø Sund er ugunstig pga. for stor tilledning af næringsstoffer fra land, så vurderer Holstebro Kommune at der skal foretages en vurdering konkret vurdering af både fosfor- og nitratudvaskningen. Området Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er af Holstebro Kommune ikke vurderet at være et lukket område.

⁷ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk ammoniakpåvirkning, behandles disse ikke i indeværende miljøgodkendelse, da afstanden fra Holstebro Kommunegrænse og til Natura-2000 området er over 6 km, hvorfor ammoniakdepositionen fra projektet ikke vurderes at kunne medføre væsentligt forringelser i udpegningsgrundlaget.

Deloplandet Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund udgør en del af Hovedvandopland 1.2 Limfjorden. Ifølge Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedvandopland Limfjorden⁹ er miljømålslovens miljømål "god tilstand" - bl.a. på grund af udvaskningen af kvælstof fra landbrug i oplandet - ikke opfyldt i området. Yderligere tilførsel af næringsstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Samlet kan det konkluderes, at Natura 2000 udpegningsgrundlaget for området er negativt påvirket af fosfor- og nitrattilledningen.

Nitrat - Vurdering af forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er i henhold til miljøstyrelsens vejledning en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A)

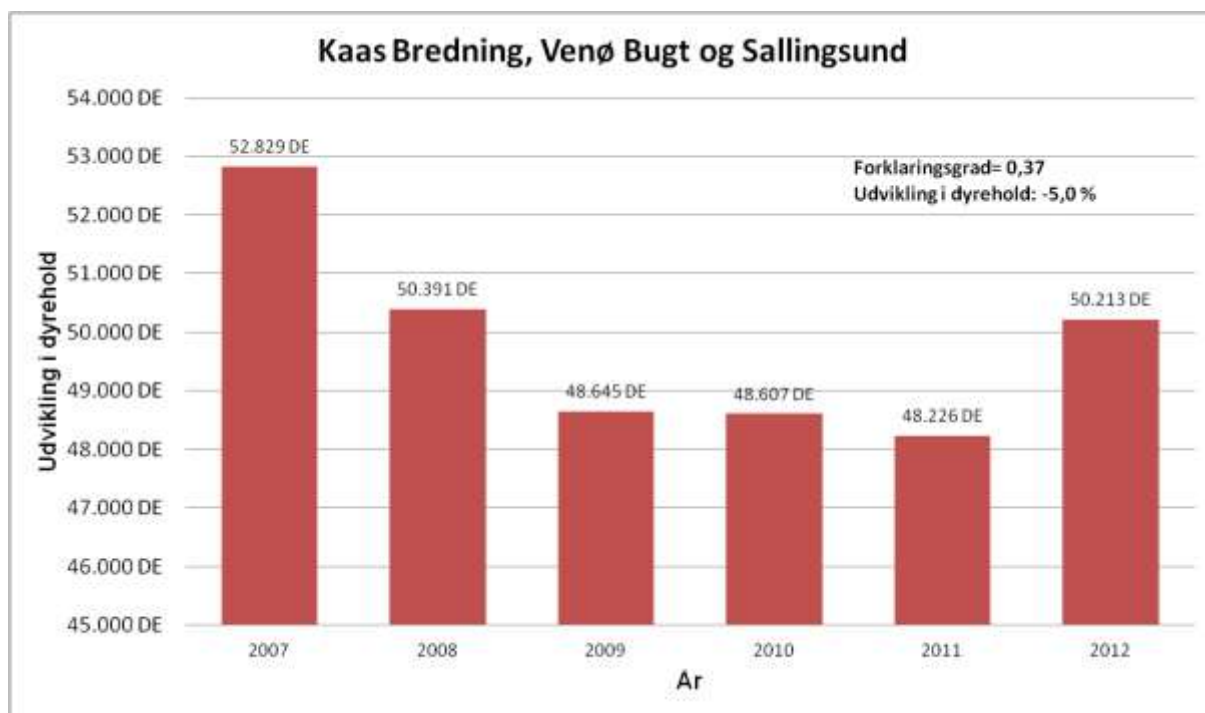
Samlet vurderer Holstebro Kommune, at dyreholdet i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund har været faldende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013. De anførte produktionstal kan variere fra Miljøstyrelsens datasæt, da Holstebro Kommune kan korrigere datasættet for fejl⁸ i f.eks. CHR-data eller lokale forhold, der kan have stor betydning i mindre oplande.

⁸ Data i CHR skal indberettes for antal dyr på stald for f.eks. svin, kyllinger og mink. I samarbejde med Conterra Aps har en række kommuner indberettet åbenlyse fejl, såsom produktion, hvor den årlige produktion er angivet,

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis forklaringsgraden er mindre end 0,5. Af figur 1 fremgår det, at forklaringsgraden for den lineære regression er under 0,5 for Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund, hvorfor udviklingen i dyrehold vurderes på baggrund af en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår i forhold til 2007.

Figur 2. Udviklingen i dyrehold i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning i perioden 2007-2012 med angivelse af forklaringsgrad samt den absolutte udvikling i dyreholdet i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund.

I perioden fra 2007 til 2012 er antallet af producerede DE i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund faldet med 5,0 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet producerede husdyr i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund er faldende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau for Felsted Kog er opfyldt.

Ad pkt. 1B)

Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund i perioden 2007 til 2012, jvf. nedenstående redegørelse.

I henhold til forslag til vandplanen for Limfjorden er fordelingen af andre kilder til nitratudledning til Limfjorden primært bestående af renseanlæg (45 %), dambrug (23 %), regnbetingede udløb (13 %), spredt bebyggelse (13 %) og industri (6 %).

Renseanlæg

Renseanlæg er efter landbruget, den næststørste udleder af nitrat til Limfjorden. Der er 12 renseanlæg, der har udledninger til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. På baggrund af oplysningerne i WINSPV har Holstebro Kommune foretaget en beregning af kildeudledningerne fra renseanlæggene i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Punktkildeudledninger fra renseanlæg i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er i perioden 2007 til 2012 faldet fra 37,0 tons/år til 16,7 tons/år, jvf. tabel 2.

Tabel 2. N-kildeudledning fra renseanlæg beliggende i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2012.

Opland	Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
		2007	37,0 tons N/år	100	0,0 tons N/år
		2008	26,5 tons N/år	71	-10,6 tons N/år
Limfjorden	Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund	2009	25,8 tons N/år	70	-11,2 tons N/år
		2010	24,8 tons N/år	67	-12,3 tons N/år
		2011	20,9 tons N/år	56	-16,2 tons N/år
		2012	16,7 tons N/år	45	-20,3 tons N/år

Dambrug

Der er i henhold til forslag til vandplanen 4 dambrug i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Der sker i disse år en løbende ombygning til recirkulerede dambrug. Recirkuleringsanlæg har generelt en positiv indvirkning på biologisk mangfoldighed og vand, idet forureningen af vandløb og søer, og kystområder reduceres. Der forventes derfor ikke en forøgelse af næringsstofudledningen fra dambrug i perioden 2007-2012. Herudover sker der hyppigt det, at fodermængden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges. På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund vil være relativt uændret.

Regnvandsbetingede udløb

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne herfra at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid, at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. renseanlæg.

Spredt bebyggelse

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring af direkte udledninger til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. I de undersøgelser, der foreligger, reduceres udvaskningen med ca. 85 % ved anvendelse af nedsivningsanlæg i forhold til den direkte udledning. Disse tal er baseret på lerjorde, hvorfor de ikke umiddelbart kan overføres til de sandede jorde, men de illustrerer, at udviklingen vil medføre en reduceret udledning fra den

spredte bebyggelse. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Ad. pkt. 1C)

Som led i udmøntning af vandplanerne er der Holstebro, Skive, Morsø og Stuer Kommuner i gang med forundersøgelser af fem vådområdeprojekter i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Holstebro Kommune vurderer ikke, at der er inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven i opgørelserne under pkt. 1A og 1B.

Appendiks 3 - Natura 2000-vandopland Skive Fjord, Lovns- samt Risegårde Bredning - status for udpegningsgrundlag samt forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Lovns Bredning er udpeget som del af Natura 2000-område (N30) på baggrund af EF-habitatområde (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14)⁹.

Skive Fjord og Lovns Bredning Fjord er bestående af bassiner, der er mere eller mindre afsnørede, og fjordene vurderes som værende en lukkede.

SMV-analysen¹⁰ for Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested, Nørre Ådale samt Skravad Bæk (Natura 2000-område nr. 30, Habitatområde H30, Fuglebeskyttelsesområde F14) anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtyperne næringsrig sø pga. veludviklet vegetation.
- Grøn kølleguldsmed på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Bæklampret, dette dels på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb dels på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Odder, dette dels på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Sangsvane, hvinand og hjejle. Arterne vurderes at have stabile eller stigende rastebestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- De 4 marine naturtyper primært på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.
- Strandengene primært på grund af tilgroning med høje græsser og urter på en del af arealet.
- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtypen søbred med småurter, kransnålalge-sø og brunvandet sø fordi højeste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet.
- Våde og tørre heder og enekrat og på grund af at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-belastning er overskredet samt for tørre heders vedkommende problemer med tilgroning i vedplanter.
- Tørt kalksandsoverdrev og kalkoverdrev da typernes arealer generelt er små og fragmenterede.
- Surt overdrev da laveste ende af tålegrænseintervallet for Nbelastning er overskredet og der er problemer med tilgroning med vedplanter.
- Arealer med tidvis våd eng på grund af afvanding, samt at laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for langt den overvejende del af arealet.
- Arealer med nedbrudt højmosé, hængesæk, tørvelavning, kildevæld og rigkær på grund af uhenigtsmæssig/dårlig hydrologi, tilgroning med vedplanter, invasive arter og fordi den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for alle eller næsten alle arealer og den højeste ende af tålegrænseintervallet er endvidere overskredet for hele eller næsten hele arealet af nedbrudt højmosé, hængesæk og tørvelavning.
- De 6 skovtyper da næringsstofbelastningen fra luften overskrider øverste ende af tålegrænseintervallet for skovnaturtypearealerne.
- Kildevældsvindelsnegl, blank seglmos og gul stenbræk på grund af udtørring af levesteder, tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter, den laveste ende af tålegrænseintervallet for kvælstofbelastning på levestedet er overskredet og fragmentering af egnede levesteder.

Prognosen er ukendt for:

⁹ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

¹⁰ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

- Strandvold med enårige planter, strandvold med flerårige planter, kystklint/klippe, enårig strandengsvegetation, urtebræmmer pga. manglende kendskab til naturtypernes udbredelse og tilstand.
- Stor kærguldsmed (er ikke fundet i Jylland siden 1937) og dermed manglende kendskab til artens udbredelse
- Stavsild (fundet i få ex. ifm. fiskeundersøgelser i Limfjorden), flodlampret (kun få og udokumenterede observationer i området) og damflagermus pga. manglende kendskab til arternes forekomst i området.
- Det eneste kendte areal med klithede i området, på grund af manglende kendskab til naturtypens forekomst og udbredelse i område.
- De ikke kortlagte søer og naturtypearealer i området, herunder alle de større søer over 5 ha, pga. manglende kendskab til deres forekomst og tilstand.
- Vandløb pga. mangelfuldt kendskab til deres tilstand i området.
- Stor vandsalamander på grund af manglende kendskab til artens udbredelse i området.
- Spættet sæl da artens forekomst i området er ustabil og utilstrækkeligt kendt.
- Toppet skallesluger og stor skallesluger på grund af meget fluktuerende bestande i området.

Deloplandet Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning udgør en del af hovedvandopland 1.2 Limfjorden i Miljøministeriets forslag til vandplan. Ifølge Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedvandopland 1.2 Limfjorden er miljømålslovens miljømål "god tilstand" - bl.a. på grund af udvaskningen af kvælstof fra landbrug i oplandet - ikke opfyldt i området. Samlet vurderer Holstebro kommune vurderer derfor, at enhver yderligere tilførsel af kvælstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Nitrat - Vurdering af forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er i henhold til miljøstyrelsens vejledning en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A)

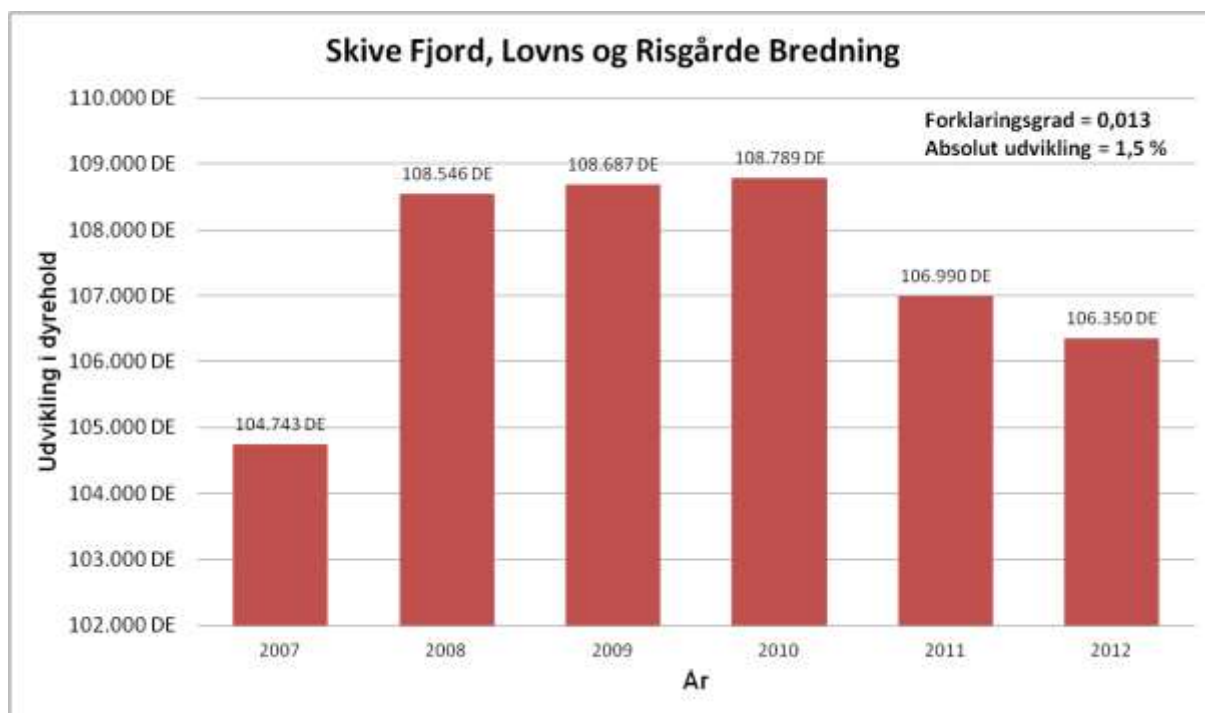
Samlet vurderer Holstebro Kommune, at dyreholdet i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning har været stigende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er ikke opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrel-

sen den 28. februar 2013. De anførte produktionstal kan variere fra Miljøstyrelsens datasæt, da Holstebro Kommune kan korrigere datasættet for fejl¹¹ i f.eks. CHR-data eller lokale forhold, der kan have stor betydning i mindre oplande.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis forklaringsgraden er mindre end 0,5. Af figur 1 fremgår det, at forklaringsgraden for den lineære regression er under 0,5 for Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning.

Figur 3. Udviklingen i dyrehold i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning i perioden 2007-2012 med angivelse af forklaringsgrad samt den absolutte udvikling i dyreholdet i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning.

I perioden fra 2007 til 2012 er antallet af producerede DE i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning steget med 1,5 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet producerede husdyr i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning er stigende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau for Skive Fjord ikke er opfyldt.

Det kan derfor kun meddeles miljøgodkendelse, hvis udvaskningen fra det ansøgte projekt i oplandet ikke overstiger nitratudvaskningen svarende til et plantebrug, dvs. et standard planteavlssædskifte (S1/S3), hvor der udelukkende gødes med mineralisk gødning (handelsgødning).

¹¹ Data i CHR skal indberettes for antal dyr på stald for f.eks. svin, kyllinger og mink. I samarbejde med Conterra Aps har en række kommuner indberettet åbenlyse fejl, såsom produktion, hvor den årlige produktion er angivet, eller hvor hvalpe er anført i stedet for avlsdyr. Når en sådan fejl konstateres, så foretager Conterra Aps en korrektion af fejlen i dataserien for hele perioden siden 2007.

På baggrund af ovenstående er pkt. B og C i Miljøstyrelsens vejledning ikke vurderes nærmere, da det ikke vil ændre på ovenstående konklusion.